

ROMÂNIA

Acord de servicii de asistență tehnică rambursabile privind
Consolidarea Sistemului Statistic Național (P167217)

REZULTAT Nr. 2a

**Raport privind serviciile de asistență tehnică oferite
Beneficiarului pentru soluția propusă de modernizare a
colectării datelor pentru RGA2020**

Septembrie 2020

*Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional
pentru Capacitate Administrativă 2014-2020*

Clauză de limitare a responsabilității

Acest raport este un produs al Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare/Banca Mondială. Constatările, interpretările și concluziile exprimate în acest document nu reflectă neapărat opiniile Directorilor Executivi ai Băncii Mondiale sau pe ale guvernelor pe care aceștia le reprezintă. Banca Mondială nu garantează acuratețea datelor incluse în prezenta lucrare. Acest raport nu reprezintă neapărat poziția Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Declarație privind drepturile de autor

Materialele din această publicație sunt protejate prin drepturi de autor. Copierea și/sau transmiterea anumitor secțiuni din această lucrare fără permisiune poate reprezenta încălcarea legislației în vigoare.

Pentru permisiunea de a fotocopia sau retipări orice secțiune din acest raport, vă rugăm să trimiteți o solicitare conținând informațiile complete către: (i) Institutul Național de Statistică din România (B-dul Libertății nr. 16, Sector 5, București, România) sau (ii) Grupul Băncii Mondiale, România (str. Vasile Lascăr nr. 31, etaj 6, București, România).

Prezentul raport a fost livrat în septembrie 2020 în baza Acordului de servicii de asistență tehnică rambursabile privind *Consolidarea Sistemului Statistic Național (P167217)* semnat între Institutul Național de Statistică din România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare la data de 17 septembrie 2019. Acest raport face parte din Rezultatul 2 din cadrul acordului menționat mai sus.

Cuprins

Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură.....	5
Rezumat.....	7
1. Contextul european de reglementare pentru RGA 2020	10
1.1. Cerințele europene	10
1.2. Reglementările SSE care guvernează RGA 2020	10
Regulamentul Cadru 1091/2018	10
Regulamentul de punere în aplicare.....	12
Regulamentul privind raportul de calitate.....	13
Orientare suport din partea Eurostat și FAO.....	15
1.3. Acoperire și variabile	17
2. Caracteristicile agriculturii românești și influența lor asupra RGA 2020.....	18
2.1 Particularități ale sectorului agricol românesc	18
2.2 Nevoia de a avea o colectare exhaustivă de date la RGA 2020.....	24
3. Modernizarea colectării datelor pentru RGA.....	30
3.1. Nevoia de date. Opțiuni pentru colectarea datelor pentru RGA.....	30
3.2. Scurtă analiză a metodelor de colectare a datelor pentru RGA.....	32
3.3. Recomandări privind abordarea CAPI/CAWI/CATI ca metodă de colectare a datelor pentru RGA.....	33
3.4 Sistemul de Transmitere Electronică, ca opțiune pentru RGA.....	37
4. Procesul opțiunii CAPI pentru RGA.....	39
4.1. Procesul.....	39
4.1.1. Structura activităților.....	39
4.1.2. Abordarea CAPI.....	40
4.2. Beneficii specifice ale aplicației SuSo pentru utilizarea în colectarea datelor pentru RGA 2020.....	41
4.3. Resurse pentru utilizarea colectării electronice a datelor.....	42
4.3.1. Infrastructura de IT și de date.....	42
4.3.2. Structura de management și guvernanță.....	45
4.3.3. Resurse Umane	47
4.3.4. Promovarea și comunicarea	50
4.3.5. Resurse bugetare	51
Anexa 1 - Plan de instruire propus.....	52

Figuri

Figura 1. Ponderea agriculturii și pescuitului în PIB, România versus UE, 2004-2019	18
Figura 2. Ponderea agriculturii în totalul ocupării forței de muncă, România versus UE, 2004-2019.....	19
Figura 3. Productivitatea muncii în agricultură, România versus UE, 2004-2019.....	20
Figura 4. Comerțul internațional cu produse agricole al României, 2004-2019.....	21
Figura 5. Dimensiunea medie a unei ferme în România comparativ cu Polonia, Portugalia și Spania.....	21
Figura 6: Distribuția fermelor în funcție de dimensiune și forma juridică în România (2010 și 2016)	22
Figura 7. Distribuția fermelor în funcție de dimensiune în România și comparativ cu alte state membre (2010).....	23
Figura 8: Triunghi de calitate pentru un recensământ/anchetă CAPI, CAWI sau CATI.....	31
Figura 9: Exemplu: Flux de lucru pentru un recensământ telefonic (CATI) în cadrul aplicației Survey Solutions.....	35
Figura 10: Exemplu de proces hibrid de interviu.....	36
Figure 11. Exemplu de secvență CAWI/CATI/CAPI.....	37
Figura 12: Structura CAPI de lucru pe teren.....	40
Figura 13. Funcțiile structurii de management și guvernanta	46

Tabele

Tabelul 1. Praguri de colectare a datelor conform Regulamentului 2018/1091.....	11
Tabelul 2. Structura de ferme a României așa cum a fost reflectată de Ancheta Structurală în Agricultură din anul 2016	22
Tabelul 3. Comparația între metodele de colectare.....	33

Casete

Caseta 1. Exemple ilustrative de constituire a exploatației	27
---	----

Listă de Acronime

ANCPI	Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară
APIA	Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură
ASA	Ancheta Structurală în Agricultură
CAPI	Interviu personal asistat de calculator
CAWI	Interviu online asistat de calculator
CATI	Interviu telefonic asistat de computer
PAPI	Interviu personal cu colectare date pe hârtie
CDM	Colectarea datelor mobile
CE	Comisia Europeană
DSD	Definiția Structurii de Seturi de date
DTS	Directiile Teritoriale de Statistică
EU INSPIRE	Infrastructură pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană
FAO	Organizația pentru Alimente și Agricultură a Națiunilor Unite
GEOLOC	Aplicație software de localizare geografică
GIS	Sistem de informare geografic
GPS	Sistemul de poziționare globală
IACS	Sistem integrat de administrare și control
IFS	Statistici agricole integrate
INS	Institutul Național de Statistică
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
NUTS	Nomenclatorul comun al unităților teritoriale pentru statistică
ONU	Organizația Națiunilor Unite
PAC	Politica Agricolă Comună
PIB	Produsul Intern Brut
PSD	Procesarea și Stocarea Datelor
RAN	Registrul Agricol Național
RAS	Servicii de asistență tehnică rambursabile
RELUAT	Registrul Electronic al Limitelor Unităților Administrativ Teritoriale
RENNS	Registrul Electronic al Nomenclaturii Stradale
REXA	Registrul Statistic al Exploatațiilor Agricole
RGA	Recensământul General Agricol
RPL2021	Recensământul Populației și al Locuințelor din România din anul 2021
RTP	Registrul Titlurilor de Proprietate
SAU	Suprafața Agricolă Utilizată
SICCA	Soluție Integrată pentru Analiza Calculației Costurilor pentru Produse și Activități
SSE	Sistemul Statistic European
STS	Serviciul de Telecomunicații Speciale
SuSo	Survey Solutions
TD	Transmiterea Datelor
UAT	Unitate administrativ-teritorială
UE	Uniunea Europeană

UNECE	Comisia Economică a Organizației Națiunilor Unite pentru Europa
UVM	Unitate Vită Mare
WCA	Programul Global de Recensământ Agricol

Rezumat

Obiectivul acestui raport este acela de a prezenta procesul de modernizare pentru RGA 2020 în contextul cadrului european și național pentru runda 2020 a recensămintelor agricole ale statelor membre UE și în baza Sistemului Survey Solutions. Raportul face parte din livrabilele din cadrul Acordului de servicii de asistență tehnică rambursabile (RAS) privind *Consolidarea Sistemului Statistic Național (P167217)*. Proiectul este implementat de către Institutul Național de Statistică (INS), cu sprijin din partea Băncii Mondiale.

Prezentul raport a fost pregătit în urma discuțiilor cu personalul și conducerea INS, inclusiv cu Președintele instituției și cu cei care sunt actorii principali în organizarea și implementarea RGA din anul 2020 (RGA 2020) și în baza documentelor relevante din partea instituțiilor europene și a INS. Lista documentelor utilizate se regăsește în notele de subsol ale textului, acolo unde este necesar.

Obiectivul acestui rezumat este unul extins, așa cum se poate observa din tabelul de cuprins. Așadar, nu ar fi practic un rezumat al setului complet de sugestii și recomandări în cadrul acestui sumar. Cu toate acestea, există patru puncte care merită să fie evidențiate, nu pentru că ar fi cele mai importante, ci din cauza riscului ca importanța lor să se piardă în discuția extinsă pe care o prezintă raportul:

- Colectarea datelor pentru RGA 2020 va fi electronică în totalitate, ceea ce înseamnă că instrumentele folosite în proces sunt optimizate pentru a beneficia pe deplin de această schimbare foarte importantă.
- Datele pentru RGA 2020 vor fi complet geo-referențiate, respectând recomandarea din reglementările Eurostat și cele mai bune practici internaționale.
- RGA 2020 va aplica un management al calității continuu în fiecare etapă a procesului de colectare a datelor, ceea ce va conduce la reducerea timpului total de procesare și o calitate mai bună.
- RGA 2020 va acoperi întreaga populație de exploatații agricole, fiind, așadar, un exercițiu complex, care va ține cont de particularitățile sectorului agricol românesc.

Aceste patru puncte sunt explicate și documentate în cadrul raportului. Ele subliniază magnitudinea procesului de modernizare pentru RGA 2020 la care s-a angajat INS, precum și complexitatea transformărilor avute în vedere.

RGA 2020 este cea mai mare operațiune statistică desfășurată de către INS pentru colectarea, procesarea și diseminarea datelor privind structura sectorului agricol românesc. Obiectivul recensământului este acela de a colecta și furniza informații calitative și cuprinzătoare într-o manieră comparabilă la nivel internațional pentru peste 300 de variabile referitoare la numărul de exploatații agricole (ferme), suprafața de teren utilizată pentru agricultură, numărul și caracteristicile persoanelor care desfășoară activități agricole, numărul și caracteristicile

animalelor, dezvoltarea rurală etc. Informațiile colectate și procesate de către INS vor fi folosite de către beneficiari publici și privați, inclusiv factori de decizie, cercetători, companii etc., pentru a evalua situația agriculturii naționale, a monitoriza tendințele și schimbările apărute de la recensământul precedent, a evalua implicațiile pentru dezvoltarea economiei și a elabora politici în domeniul agricol.

Acest document are patru secțiuni. Prima secțiune oferă informații de bază pentru pregătirea și implementarea RGA 2020, cu accent pe cerințele UE și implicațiile acestora pentru România. Cea de-a doua secțiune descrie particularitățile agriculturii românești cu implicații în desfășurarea RGA 2020. Cea de-a treia secțiune prezintă opțiuni alternative pentru metodele de colectare a datelor, în timp ce a patra secțiune descrie implicațiile utilizării metodei CAPI pentru colectarea datelor pentru RGA 2020.

Prima secțiune a raportului plasează exercițiul RGA 2020 în contextul european. Capitolul prezintă principalele cerințe din regulamentele europene care guvernează runda 2020 a recensământului agricol. Acestea includ cadrul de lucru pentru recensământ, stabilit prin Regulamentul 2018/1091, care definește necesarul minim de informații (date) curente, precum și necesitățile la nivel de calitate și centralizare ale RGA în statele membre UE. În completarea Regulamentului 2018/1091, implementarea RGA2020 este ghidată de Regulamentul Comisiei de punere în aplicare 2018/1874 din noiembrie 2018. Regulamentul de punere în aplicare oferă o descriere a variabilelor structurale de bază propuse de Regulamentul 2018/1091, precum și lista și definițiile variabilelor pentru temele și temele detaliate din cadrul fiecărui modul.

Pentru a susține implementarea celor două regulamente descrise mai sus, Eurostat a pregătit Manualul IFS 2020. Manualul integrează datele despre structură, precum suprafețele defalcate pe tipuri de culturi sau numărul de animale, cu informații referitoare la metodele de producție agricolă, măsuri de dezvoltare rurală și aspecte de agri-mediu. În acest fel, manualul răspunde schimbărilor care au conturat sectorul agricol la nivelul UE, inclusiv din cauza globalizării, schimbărilor climatice și la nivel de societate. De asemenea, manualul prezintă cadrul de control al calității pentru recensământ, specificând și conținutul rapoartelor de calitate care urmează să fie transmise la Eurostat cu privire la statisticile agricole integrate, inclusiv criteriile de calitate pentru date, precum relevanța, acuratețea, oportunitatea și punctualitatea, accesibilitatea și claritatea, comparabilitatea și coerența; managementul calității; informații privind procesele statistice; și aspecte de ordin instituțional.

Raportul susține că RGA2020 trebuie să realizeze o colectare exhaustivă a datelor de la toate unitățile de observare din România, pentru caracteristicile structurale de bază ("core") și pentru module, dincolo de cerințele minime ale Regulamentului 2018/1091. Acest lucru este motivat de caracteristicile unice ale sectorului agricol românesc, după cum este explicat în secțiunea a doua a raportului, precum și de limitările bazelor de date administrative disponibile, de nevoia de a răspunde într-o manieră eficientă și relevantă la politica națională pentru agricultură și dezvoltare rurală, precum și pentru a cuprinde particularitățile de la nivel regional și județean. În plus, RGA2020 va include o serie de variabile naționale, în plus față de cele specificate de regulamentele europene.

Cea de-a doua secțiune a raportului prezintă particularitățile agriculturii românești, caracterizată de un număr mare de exploatații agricole, cel mai mare din UE, precum și de un sector fragmentat și polarizat, cu un număr mare de ferme mici, orientate către subzistență. În anul 2016, 99,2% din cele 3,422 milioane de ferme erau deținute de exploatații fără personalitate juridică (ferme individuale, persoane fizice autorizate, întreprinderi familiale), acoperind 55% din SAU, echivalentul unei medii de 2 ha/fermă. Diferența de 23.310 de exploatații agricole cu personalitate juridică utilizau 4.090 de milioane de hectare (45% din suprafața totală cu o dimensiune medie de 175 ha/fermă. În acest context, RGA 2020 va oferi informații valoroase referitoare la măsura în care aceste exploatații mici reprezintă o rezervă de resurse și ce tip de politici agricole și de dezvoltare rurală ar trebui să fie folosite pentru a le mobiliza sau, alternativ, ce stimulente ar trebui să fie puse la dispoziție pentru a determina proprietarii lor să oprească activitățile agricole. În plus, raportul oferă informații despre proiectarea RGA2020, inclusiv exemple de situații potențiale și modul în care ar trebui să fie acestea gestionate pentru a stabili populația recensământului (în conformitate cu definiția statistică a exploatației/fermei agricole).

Secțiunea a treia a raportului prezintă opțiunile disponibile pentru modernizarea colectării datelor în cadrul RGA 2020 și compară diferitele implicații în contextul României. Aceste opțiuni pot recomanda o combinație de metode CAPI, CAWI și, într-o măsură limitată, CATI, în funcție de circumstanțele din teren și, în mod special, de evoluția crizei produse de pandemia COVID-19 între timp. Acest lucru este conform cu recomandările Eurostat: *“statele[ar trebui] să adopte în special două strategii principale sau o combinație a acestora: - să amâne/să prelungească munca de teren; - să treacă de la procedee de intervievare PAPI și CAPI la CATI sau CAWI. Recomandarea generală este ca statele, atunci când este posibil, să treacă la o modalitate non-contact de colectare a datelor (CATI sau CAWI) și, dacă este necesar, să prelungească perioada de colectare a datelor.”* În cazul în care situația pandemică se reduce la niveluri gestionabile la momentul desfășurării recensământului, o metodă CAPI, față în față, s-ar putea dovedi a fi cea mai eficientă.

Cea de-a patra secțiune a raportului prezintă implicațiile pe care o opțiune CAPI pentru colectarea datelor le poate avea pentru pregătirea și implementarea RGA 2020. Odată ce este stabilită metoda de colectare a datelor, nucleul activităților din procesul implementării RGA va fi ghidat de particularitățile CAPI, respectiv definirea și pregătirea aplicațiilor, stabilirea infrastructurii de comunicații și a celei hardware pentru a susține noua metodă, conversia chestionarelor în versiuni electronice și testarea lor. Alături de metoda de colectare CAPI, activitățile specifice ale recensământului vor urma calea cunoscută: pregătirea și implementarea acțiunilor administrative, juridice și organizaționale, stabilirea sectoarelor pentru recensământ, asigurarea disponibilității personalului pentru recensământ, recrutarea recenzorilor, organizarea producției statistice și diseminarea rezultatelor. Secțiunea prezintă și beneficiile aplicației Survey Solutions (SuSo), care poate include o combinație de modalități de intervievare, poate fi personalizată pentru a cuprinde condiții de validare specifice, facilitează colectarea datelor și oferă controlul calității și un nivel adecvat de securitate a informațiilor.

1. Contextul european de reglementare pentru RGA 2020

Pentru anul de referință 2020, statisticile agricole sunt colectate sub forma unui recensământ agricol. Aceasta este singura modalitate de a obține actualizări cu privire la populația completă de exploatații agricole din UE, prin evaluare la scară cât mai largă astfel încât să fie acoperit sectorul agricol în totalitatea sa. Recensământul este singurul instrument de colectare a datelor care poate produce informații statistice exhaustive privind structura exploatațiilor agricole. Recensământul agricol este o sursă esențială de informații pentru guverne, oameni de știință, publicul larg și factorii de decizie.

1.1. Cerințele europene

Cadrul legal și de reglementare pentru pregătirea și implementarea RGA 2020 constă din două surse principale de legi și regulamente. Prima sursă este reprezentată de legile și regulamentele ce aparțin Sistemului Statistic European (SSE). Cea de-a doua sursă o reprezintă legile și reglementările naționale. Cu toate acestea, întrucât baza legală națională urmează să fie stabilită în mod specific pentru RGA 2020, poate fi văzută ca fiind o implementare, în principal din punct de vedere organizatoric, a cadrului SSE, adaptat la particularitățile României. În subsidiar, RGA 2020 ar trebui să reflecte cele mai bune practici globale în materie de coerență, după cum este evidențiat, de exemplu, de către FAO.

1.2. Reglementările SSE care guvernează RGA 2020

Regulamentul Cadru 1091/2018

Întrucât INS face parte din SSE, RGA 2020 este supus legilor și reglementărilor europene relevante, care vizează mai multe componente ale procesului de recensare. Un regulament cheie pentru RGA2020 este Regulamentul (UE) 2018/1091 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind statisticile integrate referitoare la ferme și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 1166/2008 și (UE) nr. 1337/2011, publicat în JOUE din 7 august 2018. Regulamentul 2018/1091 definește necesarul minim de informații (date) curente, precum și necesitățile la nivel de calitate și intabulare ale RGA în statele membre. Regulamentul a intrat în vigoare la data de 27 august 2018.

În conformitate cu Regulamentul 2018/1091, se așteaptă ca Statele Membre să pună la dispoziția Eurostat date reprezentative pentru exploatațiile agricole și unitățile agricole cu teren comun care ating cel puțin unul dintre pragurile fizice, cu condiția ca ele să acopere cel puțin 98% din SAU, excluzând grădinile familiale, și 98% din UVM. În cazul în care acoperirea de cel puțin 98% a SAU (excluzând grădinile familiale) și 98% din UVM nu este asigurată, Statele Membre vor extinde cadrul prin stabilirea unor praguri mai mici decât cele prevăzute de regulament, până când este îndeplinită condiția de acoperire.

Conform RGA 2010, în România existau 3.859.043 exploatații agricole în anul agricol 2009/2010, acoperind aproximativ 33% din numărul total de exploatații agricole din UE. Dintre acestea, doar 1.369.492 exploatații depășeau cel puțin unul dintre pragurile prevăzute de Regulamentul 2018/1091, fără să respecte însă condițiile minime de acoperire pentru SAU sau UVM. În consecință, conform Regulamentului, România va trebui să extindă cadrul, astfel încât să asigure gradul minim de acoperire pentru SAU sau UVM, folosind un eșantion de cel puțin

10% din numărul de exploatații agricole ce rămân în afara cadrului (adică, 10% din 2.489.551 ferme).

Așa cum este prezentat în **Tabelul 1**, pentru a respecta prevederile Regulamentului 2018/1091, runda din 2020 a RGA ar putea colecta date de la minim 42% din numărul total de exploatații agricole. Datele ar trebui apoi să fie extinse prin metode statistice specifice pentru caracteristicile structurale de bază ale fermelor din afara cadrului.

Tabelul 1. Praguri de colectare a datelor conform Regulamentului 2018/1091

	Numărul	% din totalul exploatațiilor	Acoperire SAU (%)	Acoperire UVM (%)
Exploatații cadru	1.369.492	35,5	86,95	88,04
din exploatațiile cadru	2.489.551	64,5	Aproximativ 250.253 exploatații	
dintre care:	248.955	10,0	= eșantion de maxim 10% pentru a asigura minim 98% acoperire pentru SAU și UVM (cadru extins)	
Total exploatații	3.859.043	100,0	100,0	100,0
<i>dintre care recenzate conform Reg. 2018/1091</i>	1.618.447	41,9	>98%	>98%

Sursa: calcule bazate pe datele INS conform RGA2010

Cu toate acestea, Statele Membre pot cerceta în mod exhaustiv exploatațiile agricole din afara cadrului, adică pe cele situate sub pragurile specificate de Regulamentul 2018/1091, în funcție de nevoile care apar pentru anumite caracteristici de interes național. Aceste caracteristici pot include, de exemplu, proprietatea asupra terenului, în funcție de cetățenie/naționalitate, indicatorii în profil teritorial, suprafața agricolă neutilizată, informații necesare pentru statistica prețurilor în agricultură, inclusiv variabile solicitate de MADR, care sunt reprezentative doar prin acest tip de colectare.

Colectarea datelor care respectă strict prevederile Regulamentului 2018/1091 are avantajul costurilor de colectare a datelor cu aproximativ 50% mai mici, ce rezultă dintr-un necesar redus de recenzori, recenzori șefi și coordonatori, o perioadă de validare mai scurtă, un număr mai mic de dispozitive IT portabile (tablete). În același timp, ea prezintă și o serie de dezavantaje importante, precum:

- Aproape 60% din numărul de exploatații agricole din România nu ar fi recenzate, un aspect negativ dacă este coroborat cu lipsa de surse de date administrative relevante care ar permite evaluarea modificărilor structurale la nivel de exploatație ca întreg (a se vedea secțiunea următoare);

- În absența surselor de date administrative curente și complete, datele statistice colectate ar putea să fie extinse la întreaga populație statistică, folosind baza de date REXA, ceea ce ar putea distorsiona rezultatele statistice obținute. Baza de date REXA a fost formată cu datele de la RGA 2010 și parțial actualizată cu datele de la ASA 2013 și ASA 2016, însă poate să nu corespundă pe deplin cu structura curentă a exploatațiilor agricole românești;
- Calitatea rezultatelor RGA 2020 influențează direct calitatea bazei de date REXA, care va oferi cadrul de eșantionare pentru toate cercetările statistice din agricultură în următorii 10 ani (inclusiv ASA 2023 și ASA 2026);
- Calitatea rezultatelor RGA 2020 influențează direct politicile naționale din domeniul agriculturii și dezvoltării rurale, rezultatele cercetărilor și analizelor efectuate de diferite instituții, etc.;
- Scăderea relevanței rezultatelor în profil teritorial (regional, județean), pentru că:
 - În lumina definiției din Regulamentul 2018/1091 a exploatației agricole, a modalității de completare a chestionarului statistic și a modalității de stabilire a exploatațiilor care să fie recensate (selectivă), INS poate furniza date în profil teritorial doar în baza criteriului privind localizarea fermei (de exemplu, dacă o exploatație agricolă are puncte de lucru în mai multe județe, datele statistice colectate vor fi atribuite județului în care este localizată în funcție de ponderea activității agricole celei mai importante sau pe baza altor criterii stabilite în prealabil, în funcție de specificul național).
 - Discuțiile cu utilizatorii de date statistice din cadrul INS, al departamentelor statistice teritoriale și al MADR, au condus la identificarea nevoii de a avea și o serie de caracteristici naționale, care sunt în mod special relevante doar în cazul colectării de date de la toate exploatațiile agricole (pentru că nu reprezintă criterii de eșantionare și nu sunt reprezentative, prin extindere, în cazul colectării selective). Așadar, pentru a răspunde acestor nevoi, este necesar: a) să fie colectate informații referitoare la suprafețele cultivate cu principalele culturi și efectivele de animale (principalele specii) care să permită procesarea datelor pe județe/regiuni, în funcție de limitele teritoriale ale acestora; și b) să fie colectate alte variabile necesare pentru statistica prețurilor în agricultură și politici agricole naționale.
- Cereri de variabile naționale, în plus față de cele 299 variabile prevăzute de Regulamentul 2018/1091 în cadrul caracteristicilor și modulelor structurale de bază, majoritatea fiind reprezentative doar în contextul colectării exhaustive de date (adică, de la toate unitățile de observare).

În concluzie, ținând cont de avantajele și dezavantajele prezentate mai sus, propunem ca, pentru Recensământul General Agricol, runda 2020 de colectare a datelor să fie efectuată în mod exhaustiv (din toate unitățile de observare din România) pentru caracteristicile structurale de bază și module.

Regulamentul de punere în aplicare

În timp ce Regulamentul 2018/1091 oferă cadrul pentru organizarea RGA2020, implementarea sa este ghidată de Regulamentul Comisiei de punere în aplicare 2018/1874 din noiembrie 2018. Regulamentul de punere în aplicare oferă o descriere a variabilelor structurale de bază enumerate în Anexa III a Regulamentului 2018/1091, precum și lista și definițiile variabilelor pentru temele

și temele detaliate din cadrul fiecărui modul. Mai precis, Regulamentul de punere în aplicare acoperă aspecte relaționate cu identificarea, localizarea și statutul juridic al exploatației agricole: informații privind caracteristicile șefului exploatației agricole; tipul de deținere în ceea ce privește SAU și terenul arabil; variabile legate de teren, precum suprafețele cultivate, principalele culturi, inclusiv cele ecologice și rotația culturilor, precum și informații referitoare la irigații; variabile legate de animale, inclusiv metode de producție ecologică. În plus, Regulamentul de punere în aplicare acoperă variabile referitoare la forța de muncă din cadrul fermei și alte activități aducătoare de venituri inclusiv cu privire la numărul de zile lucrate; variabile care cuprind dezvoltarea rurală, precum exploatații agricole care beneficiază de măsuri de sprijin pentru dezvoltare rurală, dezvoltarea fermelor și a întreprinderilor și plăți pentru agri-mediu și climă și variabile relaționate cu adăposturile pentru animale și gestionarea dejectiilor animaliere. Oferind ghidare detaliată cu privire la lista și definițiile variabilelor care urmează să fie folosite în procesul de colectare a datelor în cadrul RGA2020, Regulamentul Comisiei de punere în aplicare 2018/1874 permite astfel comparații semnificative între statele membre UE cu privire la performanța sectorului agricol și teme conexe.

Regulamentul privind raportul de calitate

Articolul 11(4) din Regulamentul 2018/1091 cere statelor membre să transmită către Comisia Europeană rapoarte de calitate care să descrie procesul statistic pentru fiecare an de referință și permite Comisiei să adopte acte de implementare care stabilesc aranjamentele de ordin practic și conținutul acelor rapoarte. Rapoartele de calitate la care se face referire la Articolul 11(4) din Regulamentul 2018/1091 ar trebui să conțină informații privind criteriile de calitate și conceptele statistice, așa cum sunt acestea prevăzute în Anexa la Regulamentul 2020/405 din 16 martie 2020, specificând aranjamentele și conținuturile rapoartelor de calitate care urmează să fie transmise cu privire la statisticile agricole integrate. De asemenea, raportul de calitate ar trebui să se refere și la acele cazuri de nerespectare a criteriilor de calitate, dacă acestea există.

Conform Regulamentului 2020/405:

(a) Rapoartele de calitate trebuie să includă informații privind toate criteriile de calitate la care se face referire la Articolul 12(1) din Regulamentul 223/2009, după cum urmează:

- Relevanță
 - o descriere a utilizatorilor, a nevoilor acestora și o justificare a acelor nevoi;
 - procedurile utilizate pentru a măsura satisfacția utilizatorilor și a produce rezultatele statistice;
 - măsura în care sunt disponibile statisticile cerute.
- Acuratețea
 - o evaluare a acurateței ce rezumă diferitele componente de seturi de date;
 - o descriere a erorilor de eșantionare;
 - o descriere a oricăror altor erori.
- Actualitate și punctualitate
 - decalajul de timp dintre evenimentul sau fenomenul descris și disponibilitatea datelor (oportunitatea);
 - decalajul de timp dintre data țintă pentru livrarea datelor și data efectivă de livrare (punctualitatea).
- Accesibilitate și claritate

- condiții și mijloace prin care utilizatorii pot obține și utiliza datele, de exemplu, comunicate de presă, publicații, baze de date online sau acces la micro date;
 - condiții și mijloace prin care utilizatorii pot interpreta datele, de exemplu, documentație privind metodologia și managementul calității.
 - Comparabilitate
 - măsura în care statisticile sunt comparabile între zonele geografice;
 - măsura în care statisticile sunt comparabile în timp.
 - Coerența
 - măsura în care statisticile sunt reconciliabile cu date din alte surse (coerență trans-domenii);
 - măsura în care statisticile sunt consecvente cu un anumit set de date (coerență internă).
- (b) În plus, statele membre trebuie să raporteze și cu privire la:
- Managementul calității
 - sistemele și cadrele în vigoare pentru gestionarea calității produselor și proceselor statistice;
 - evaluarea făcută de ei a calității datelor.
 - Revizuirea datelor
 - politica de revizuire și, dacă este cazul, de ce au fost revizuite datele validate, de exemplu, noi surse de date, noi metode sau alte informații relevante;
 - datele, dimensiunea și magnitudinea oricăror revizui.
- (c) În conformitate cu Articolul 11(4) din Regulamentul 2018/1091, rapoartele privind calitatea trebuie să includă informații referitoare la procesul statistic, în mod special metodologia și cadrul de eșantionare folosit, după cum urmează:
- Prezentare statistică. Următoarele aspecte ale datelor diseminate, care pot fi afișate ca tabele, grafice sau hărți:
 - a) descrierea datelor;
 - b) sistemul de clasificare;
 - c) acoperirea sectorială;
 - d) concepte și definiții statistice;
 - e) unitatea statistică;
 - f) populația statistică;
 - g) zona de referință (aria de acoperire geografică);
 - h) acoperirea în timp (durata de timp pentru care sunt disponibile datele);
 - i) perioada de referință (perioada acoperită de raport);
 - j) unitatea de măsurare.
 - Procesarea statistică. Următoarele aspecte ale tuturor operațiunilor efectuate asupra datelor pentru a obține noi informații:
 - a) cadrul de eșantionare;
 - b) proiectul de eșantionare (dacă este relevant);
 - c) datele sursă;
 - d) frecvența colectării datelor;
 - e) modul de colectare a datelor, inclusiv, dacă este relevant, chestionarele (în limba engleză);
 - f) validarea datelor;

- g) compilarea datelor;
- h) ajustarea.

- Politica de publicare. Regulile pentru diseminarea datelor la nivel național.
- Frecvența diseminării. Frecvența cu care sunt diseminate datele la nivel național.

(d) În conformitate cu principiile statistice prevăzute de Articolul 2(1) din Regulamentul 223/2009, statele membre trebuie să raporteze și cu privire la:

- Mandatul instituțional
 - actele juridice sau alte aranjamente care atribuie responsabilități și autoritate pentru colectarea, procesarea și diseminarea statisticilor;
 - proceduri pentru partajarea datelor și coordonarea dintre entitățile care produc date.
- Confidențialitate
 - măsuri legislative sau alte proceduri formale care împiedică orice dezvăluire neautorizată a datelor, care ar putea conduce în mod direct sau indirect la identificarea unei persoane sau entități economice;
 - regulile care se aplică tratamentului micro-datelor și datelor agregate pentru a asigura confidențialitatea statistică și a împiedica dezvăluirea neautorizată.
- Costul și gradul de încărcare
 - costul și gradul de încărcare asociate colectării și producției produsului statistic;
 - gradul de încărcare al respondenților;
 - durata medie a interviurilor la ferme (acolo unde este posibil și relevant, în funcție de modul de colectare a datelor).

Orientare suport din partea Eurostat și FAO

Principala responsabilitate a Eurostat se concentrează pe asigurarea legislației care creează cadrul pentru Recensământul Agricol al UE. După cum s-a menționat mai sus, cadrul legislativ evidențiază în detaliu metodologia, variabilele, cronologia, meta-datele, calitatea datelor, etc. În plus, Articolul 13 din Regulamentul 2018/1091 prevede sprijin financiar pentru statele membre ale UE pentru: „(a) dezvoltarea sau punerea în aplicare a cerințelor de date, ori pentru ambele;

(b) elaborarea de metodologii de modernizare a sistemelor statistice care să vizeze creșterea calității sau reducerea costurilor și care să reducă sarcina administrativă aferentă elaborării statisticilor integrate referitoare la ferme[...]”. În acest context, România (alături de Italia și Polonia) beneficiază de o finanțare nerambursabilă de 4 milioane EUR (care este nivelul maxim în UE) pentru a susține pregătirea și efectuarea RGA 2020.

Statisticile agricole integrate reprezintă coloana vertebrală a statisticilor agricole. Cadrul pentru statisticile europene la nivelul exploatațiilor agricole este stabilit de Manualul IFS 2020. Manualul este rezultatul multor consultări și discuții între experții statelor membre și face parte din efortul de a garanta faptul că datele colectate din întreaga Europă sunt comparabile și servesc nevoilor utilizatorului.

În scopul obținerii datelor la care face referire Regulamentul 2018/1091, Statele Membre vor folosi una sau mai multe dintre următoarele surse sau metode, cu condiția ca informațiile să permită producția de statistici care îndeplinesc cerințele de calitate prevăzute de Articolul 11:

- studii statistice;
- sursele de date administrative;
- alte surse, metode sau abordări inovatoare.

Manualul integrează date privind structura, precum suprafețele pe culturi sau numărul de animale, cu informații referitoare la metodele de producție, forța de muncă din fermă, măsuri de dezvoltare rurală și aspecte de agri-mediu. Colectarea statisticilor structurale privind fermele și fermierii au fost revizuite de-a lungul timpului, ultima anchetă structurală în agricultură fiind realizată în 2016. Agricultură se schimbă din cauza globalizării, a schimbărilor climatice și de la nivelul societății. Parțial ca o reacție, PAC și alte politici ale UE legate de agricultură, se schimbă și ele. Acest lucru creează noi nevoi importante de date pentru statistici agricole, unde progresul tehnologic și disponibilitatea unor noi surse de date pot fi exploatate mai bine. Așadar, statisticile integrate la nivel de fermă ar trebui să rămână suficient de dinamice pentru a răspunde noilor cerințe ale utilizatorilor.

În scopuri de flexibilitate a sistemului statistic agricol european și pentru simplificarea și modernizarea statisticilor agricole, Manualul recomandă ca variabilele care urmează să fie colectate să fie alocate unor niveluri de colectare diferite (date de bază și module), variind ca frecvență sau reprezentativitate, sau ambele. După cum am argumentat mai sus, RGA 2020 ar trebui să acopere toate unitățile de observare din România.

Manualul descrie și modul de tratare a variabilelor nesemnificative și inexistente și cerințele privind precizia, în legătură cu dimensiunea economică și tipul de exploatații agricole. În același timp, Manualul asigură orientare suport cu privire la unitatea de observare, perioadele și momentul de referință, frecvențele de raportare și unitățile de măsură pentru RGA 2020.

Capitolul 4 din Manual prezintă pașii principali în procesarea datelor, inclusiv calculul ponderilor în funcție de coeficienții de extrapolare și estimarea variației și sistemul de evaluare a calității și calculul agregatelor naționale. Structurile de date sunt prezentate în capitolul 5, care descrie și modul în care sunt structurate informațiile dintr-un anumit set de date. Cunoașterea structurii este importantă, pentru că permite filtrarea ulterioară a informațiilor dorite cu mare precizie, în baza unor criterii de limitare a dimensiunilor specifice. Mai mult, pentru transmiterea datelor la Eurostat, acestea vor fi codificate, într-un fișier cu format (csv). În capitolul 6, Manualul prezintă termenele-limită, machetele și marcajele pentru transmiterea datelor. De asemenea, în același capitol sunt prezentate convențiile privind denumirea fișierelor și metoda de transmisie.

Validarea eficientă a datelor este esențială pentru statistici de înaltă calitate. Linii directe pentru atribuirea responsabilităților de validare în cadrul întregului lanț de producție, nivelurile standard de evaluare, o bună selecție a regulilor de validare, standarde pentru rapoartele de validare și mesaje de eroare/avertizare și standardele comune de documentare ale procesului de validare sunt elemente importante ale unei bune politici de validare a datelor și sunt descrise în

capitolul 7. Capitolul 9 prezintă modalitățile de diseminare a datelor, ținând cont de confidențialitate.

Întrucât RGA2020 face parte din Programul Mondial pentru Recensământul Agricol sub auspiciile FAO, orientări suport suplimentare sunt furnizate prin Programul Mondial FAO pentru Recensământul Agriculturii (WCA), care susține țările în efectuarea recensămintelor lor agricole naționale încă din anul 1950. FAO promovează utilizarea conceptelor, a definițiilor și a metodologiei internaționale standard. Programul Mondial al FAO pentru Recensământul Agriculturii din anul 2020 constă din două volume. Primul este despre program, concepte și definiții, în timp ce al doilea oferă orientare la nivel operațional.

1.3. Acoperire și variabile

Numărul total de variabile care ar trebui să fie colectate în scopul Regulamentului UE 2018/1091 prin RGA2020 nu ar trebui să depășească 300 (variabile comune pentru toate statele membre UE). Majoritatea acestor variabile sunt incluse în lista furnizată de CE și în descrierile ulterioare ale acesteia (Regulamentul 2018/1091 Anexa III).

Principalele categorii de variabile pot fi structurate după cum urmează:

- date structurale de bază (variabile generale; variabile privind suprafețele; variabile privind efectivele de animale) - 184 variabile, prin colectarea exhaustivă din exploatațiile agricole situate deasupra pragurilor Regulamentului 2018/1091 și pe bază de eșantion, dacă pragurile nu sunt acoperite;
- date privind modulele:
 - forța de muncă și alte activități aducătoare de venituri (30 de variabile);
 - dezvoltarea rurală (15 variabile);
 - adăposturile pentru animale și gestionarea dejecțiilor animaliere (70 de variabile).

Mai mult, pentru RGA2020 din România, numărul de variabile a fost majorat pentru a răspunde mai bine nevoilor naționale. În capitolul 10 al chestionarului, au fost adăugate 4 variabile, dedicate evidențierii suprafeței agricole utilizate de către cetățeni străini. Acesta este urmat de capitolul 11, care colectează informații despre vânzările producției măsurate în funcție de 5 variabile (nivelurile de producție și destinațiile lor: consumatorii finali, revânzători, industria alimentară și către alte ferme) pentru fiecare articol. Aceste informații trebuie colectate pentru produsele vegetale și animaliere. Capitolul 12 nu colectează variabile, în sine, dar oferă agregări la nivel de județ (NUTS3) pentru: (i) suprafața agricolă utilizată, din care teren arabil; (ii) pășuni și fânețe permanente; (iii) culturi permanente; (iv) bovine; (v) porci; (vi) ovine și caprine; (vii) păsări domestice și (viii) familii de albine.

Coordonatele GIS la nivelul exploatației agricole vor fi alocate folosind „codul celulei pentru caroiul unităților statistice INSPIRE de 1 km pentru utilizare paneuropeană.” Acesta se referă la un caroi de 1x1 km unde este situată ferma și va fi utilizat doar pentru procesul de transmitere la Eurostat. Cu toate acestea, Regulamentul Comisiei de Punere în aplicare 2018/1874 al CE afirmă că „în scopul diseminării datelor, pe lângă mecanismele obișnuite de control al divulgării datelor centralizate, se va folosi caroiul de 1 km doar dacă există peste 10

exploatații agricole în caroiajul respectiv; în caz contrar, se vor folosi, după caz, caroiaje imbricate de 5 km, 10 km sau mai mari.”

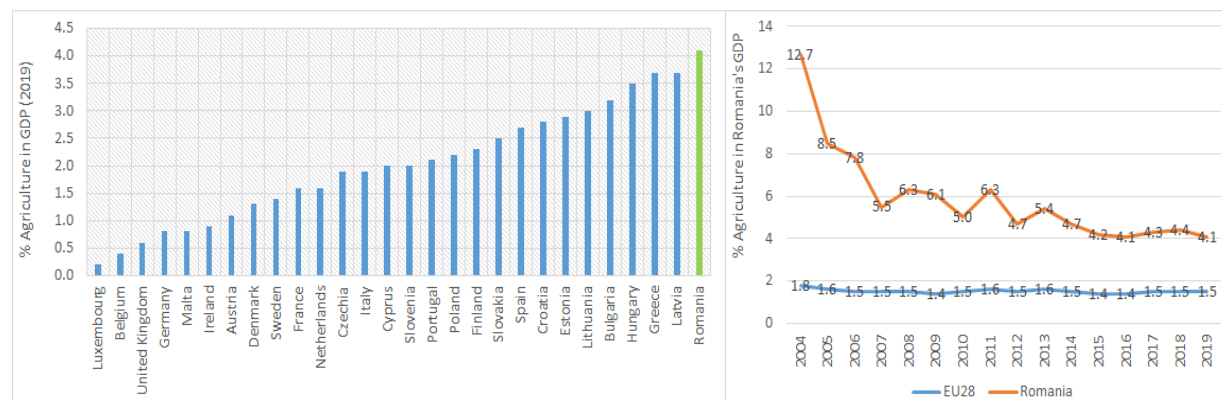
2. Caracteristicile agriculturii românești și influența lor asupra RGA 2020

Acest capitol prezintă caracteristicile agriculturii românești și modul în care acestea influențează abordarea față de proiectarea și implementarea RGA 2020. Capitolul este structurat pe două secțiuni. Prima secțiune evidențiază particularitățile sectorului agricol românesc, cu accentul pe numărul mare de exploatații agricole mici și pe statut juridic, cu implicații pentru complexitatea RGA. Cea de-a doua secțiune argumentează în favoarea nevoii de a efectua o colectare exhaustivă a datelor în cadrul RGA 2020, ca răspuns la provocările structurale ale agriculturii românești și la disponibilitatea limitată a surselor de date administrative, în susținerea elaborării de politici la nivel național și în scopuri de raportare către Eurostat.

2.1 Particularități ale sectorului agricol românesc

Agricultura continuă să aducă o contribuție mare la PIB-ul României, mai mare decât în orice alt stat membru al UE. Deși evoluția sa, ca pondere în PIB, se află pe o curbă descendentă, coborând pentru prima oară sub 10% în anul 2005, această cotă este de două ori mai mare decât a Poloniei (2,4%) și în mod semnificativ superioară mediei UE-28 (1,5%) în anul 2019 (**Figura 1**).

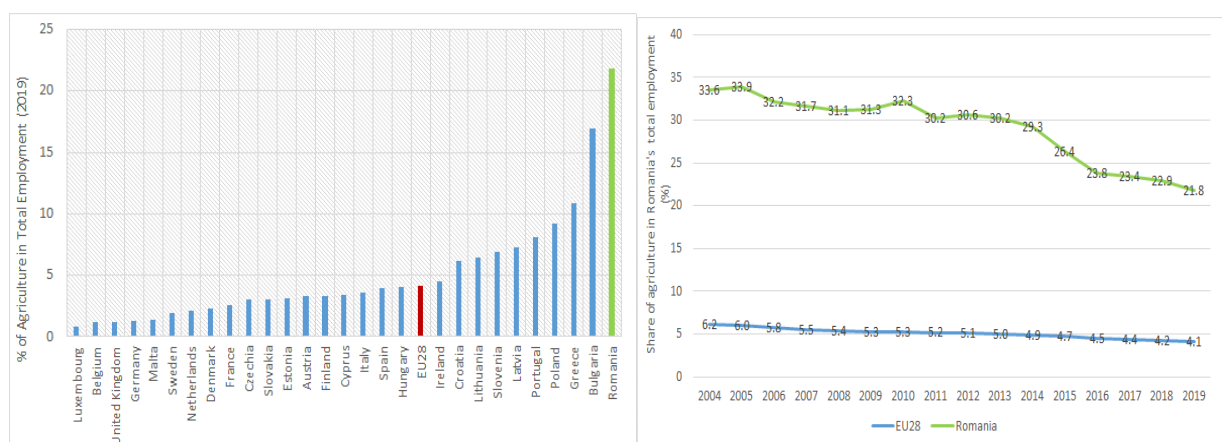
Figura 1. Ponderea agriculturii și pescuitului în PIB, România versus UE, 2004-2019

Sursa: Eurostat

O provocare importantă în eforturile de convergență a veniturilor României rămâne dimensiunea forței sale de muncă din agricultură. În ciuda tendinței sale de scădere, populația angajată în agricultură și silvicultură în anul 2019 a reprezentat 21,8% din totalul forței de muncă ocupate, comparativ cu media UE-28 de 4,1% și mult peste Polonia, cu, respectiv, 9,2% (**Figura 2**). Acest lucru indică șomaj deghizat și sub-angajare, ceea ce rezultă în productivitate scăzută a muncii în acest sector (**Figura 3**).

Figura 2. Ponderea agriculturii în totalul ocupării forței de muncă, România versus UE, 2004-2019

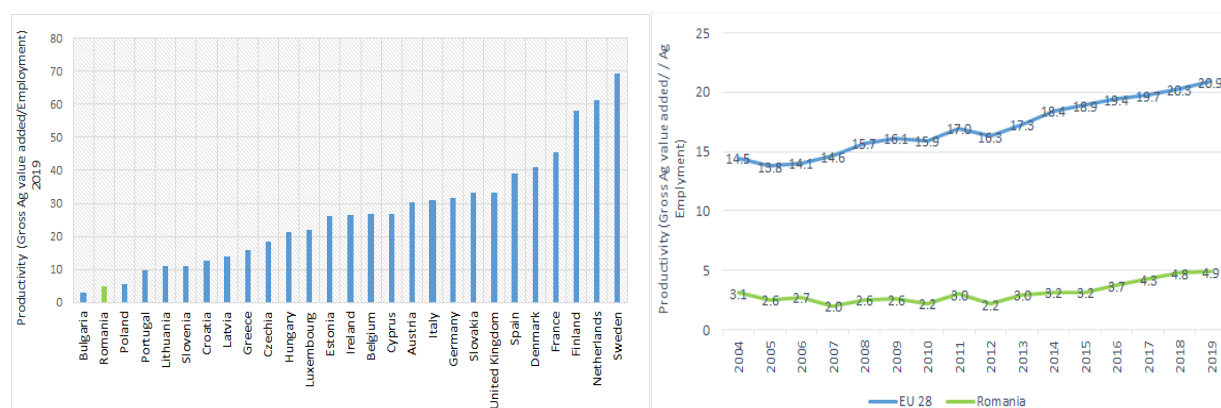

Sursa: Eurostat

În contextul politicii UE de promovare a unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat, fiind identificat ca un obiectiv cheie pentru Politica Agricolă Comună (PAC) pentru perioada de programare 2021-2027, vor fi astfel necesare schimbări inter-sectoriale mari, alături de măsuri de abordare a agriculturii de subzistență din România, ceea ce reprezintă peste 12% din totalul de 12,5 milioane de hectare din SAU¹. Această cifră plasează România într-o situație unică în rândul statelor membre UE, cu o suprafață agricolă semnificativă utilizată de exploatații agricole neeligibile pentru plăți directe PAC și care nu pot astfel investi pentru a ajunge pe piață, însă continuă să utilizeze forță de muncă. Șansele lor de a deveni competitive, reziliente și de a accesa tehnologii inteligente sunt foarte limitate în practică. RGA 2020 va oferi informații valoroase referitor la măsura în care aceste exploatații reprezintă o rezervă de resurse și ce tip de politici de dezvoltare rurală ar trebui să fie folosite pentru a le mobiliza sau, alternativ, ce stimulente ar trebui să fie puse la dispoziție pentru a determina proprietarii lor să oprească activitățile agricole.

¹ SAU a scăzut cu 6% între 2010 și 2016, după cum indică datele din Recensământul Agricol din anul 2010 și Anchetei Structurale în Agricultură din anul 2016.

Figura 3. Productivitatea muncii în agricultură, România versus UE, 2004-2019

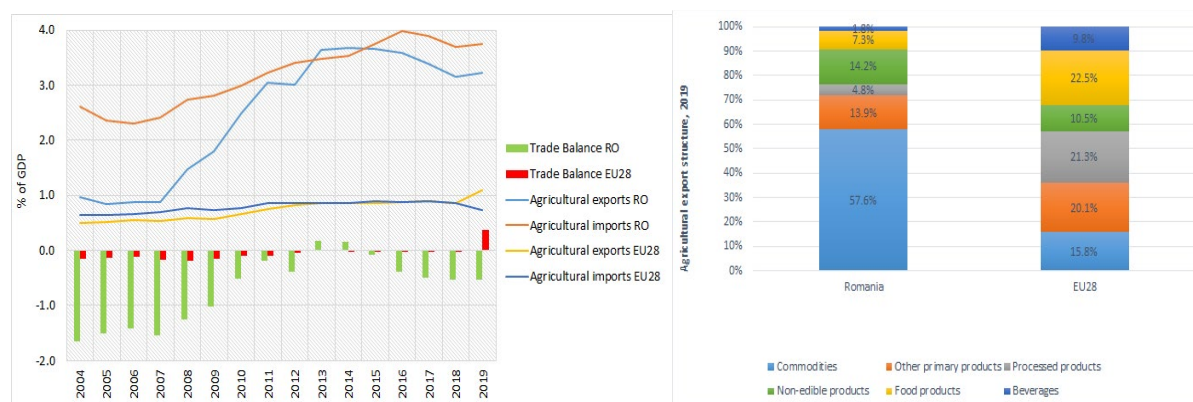

Sursa: Eurostat

Având aproximativ 0,5 hectare de teren agricol pe cap de locuitor (una dintre cele mai mari valori din UE), România este în mod tradițional un mare producător de cereale (porumb, grâu, orz) și semințe uleioase (floarea-soarelui, rapiță și soia), contribuind cu aproximativ 10% la producția agricolă a UE din fiecare dintre cele două categorii, datorită unor avantaje competitive notabile. Aceste avantaje includ sisteme agricole de exploatare intensivă pe principalele terenuri ale țării, care au soluri bune și, în general, condiții de vreme favorabile, unde fermele mari sunt administrate pentru a profita de beneficiile finanțării europene și a le transforma în cunoștințe și investiții în tehnologie avansată. Cu toate acestea, producția este tot mai afectată de o variabilitate mare, din cauza climatului continental al României, cu ierni reci și veri secetoase frecvent, iar perspectivele continuă să se deterioreze pe măsura schimbărilor climatice. Anul agricol curent (2019/2020) este un exemplu, cu o secetă fără precedent care a durat mai mult de 12 luni, fiind așteptat să scadă producția cu cel puțin 40% pentru recoltele de iarnă și, respectiv, cu 15-20% pentru recoltele de primăvară, conform estimărilor oficiale curente. Rata mare a fermelor mici și foarte mici, alături de sistemele de irigații învechite și ineficiente, penalizează și mai mult productivitatea medie pentru majoritatea culturilor, plasând-o la niveluri sub media UE. Efectivele de animale dețin în mod tipic 25% din valoarea totală a producției agricole, însă ponderea sa a tot scăzut în ultimii 5 ani, cu peste 600.000 de porci sacrificați din cauza epidemiei de gripă porcină africană și un număr în ușoară scădere de bovine și păsări de curte.

Pe acest fundal, România este un importator net de produse agricole, cu un deficit comercial ce tinde să se adâncească. În anul 2019, acest deficit a depășit 1,1 miliarde EUR, în special din cauza cantităților mari de produse procesate și semi-procesate. Pe de altă parte, exporturile României se bazează în mare parte pe mărfuri și produse cu valoare-adăugată scăzută (**Figura 4**).

Figura 4. Comerțul internațional cu produse agricole al României, 2004-2019

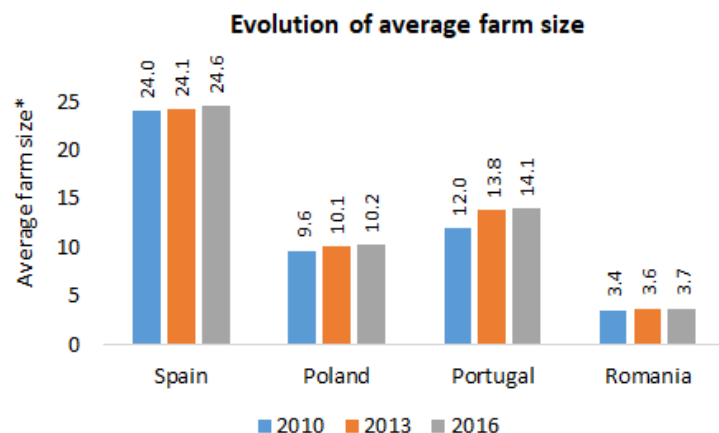

Sursa: Eurostat

Structura fermelor: comerciale versus ferme de subzistență

Între RGA 2010 și ASA 2016, numărul de ferme din UE-28 a scăzut de la 12,24 la 10,46 milioane, în timp ce dimensiunea medie a fermelor a evoluat de la 14,4 ha la 16,6 ha (CE, Statistical Factsheet, 2020). În aceeași perioadă, ferma din România și-a majorat suprafața medie de la 3,4 la 3,65 ha, datorită reducerii numărului de exploatații agricole de la 3,85 la 3,42 milioane. Dimensiunea medie a fermei românești este astfel de 4,5 ori mai mică decât corespondenta sa medie europeană și semnificativ inferioară dimensiunii medii a fermelor din alte state membre caracterizate de fragmentarea terenului. De exemplu, dimensiunea medie a unei ferme a fost de 14,1 ha în Portugalia, în timp ce în Polonia era de 10,2 ha în anul 2016 (Figura 5).

Figura 5. Dimensiunea medie a unei ferme în România comparativ cu Polonia, Portugalia și Spania

Sursa: Eurostat.

*Calculată ca raport dintre Suprafața Agricolă Utilizată totală (hectare) și numărul total de ferme.

În anul 2016, 99,2% dintre ferme erau ferme fără personalitate juridică (ferme individuale, persoane fizice autorizate, întreprinderi familiale), acoperind 55% din SAU, adică echivalentul

unei medii de 2 ha/fermă. Restul de 23.310 exploatații agricole (înregistrate ca exploatații cu personalitate juridică) foloseau 4,1 milioane ha (45% din SAU), cu o dimensiune medie de 175 ha/fermă (comparativ cu 191 ha/fermă în această categorie în cadrul RGA 2010) – **Tabelul 2** și **Figura 6**.

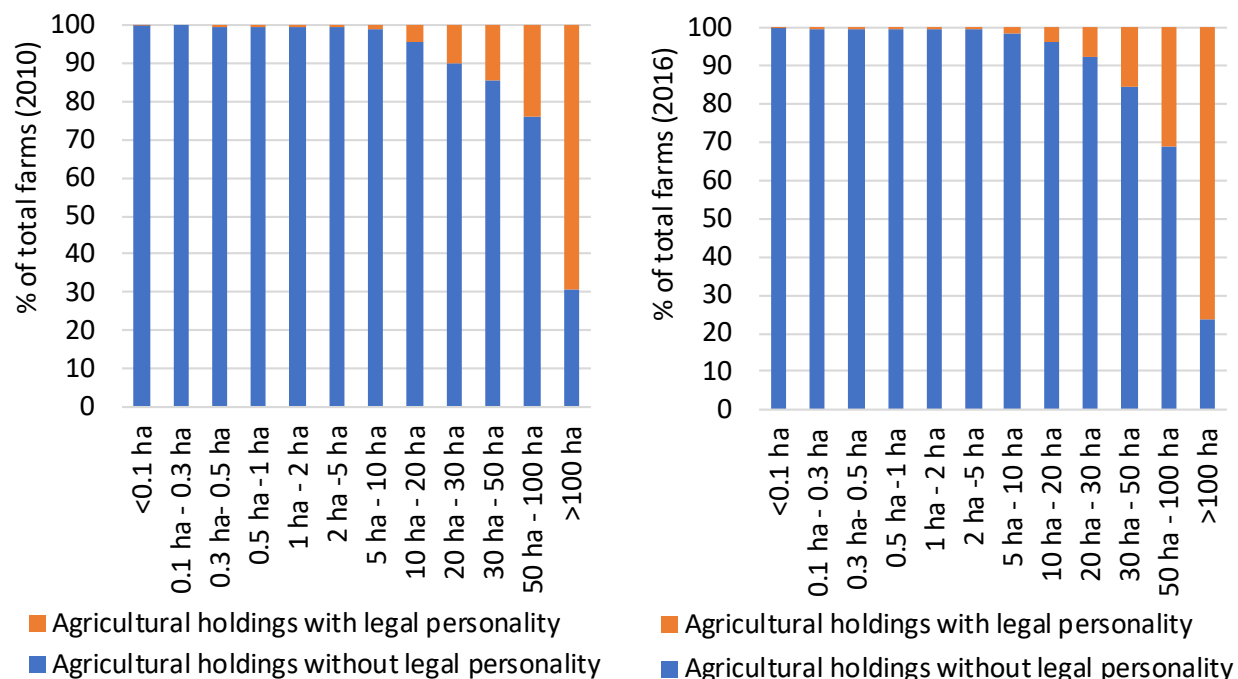
Magnitudinea și persistența fenomenului de agricultură de subzistență și semi-subzistență în România sunt bine simțite atunci când ne gândim că 86% dintre exploatațiile agricole individuale consumă peste 50% din producția lor finală.

Tabelul 2. Structura de ferme a României așa cum a fost reflectată de Ancheta Structurală în Agricultură din anul 2016

	No. of farms	UAA	Farm area excluding special agricultural production areas - hectare	Farms with livestock - number	Farms with livestock - live stock unit	Standard output - euro	Farms whose household consumes more than 50% of the final production
Total	3,422,030	12,502,540	13,864,510	2,567,430	4,828,780	12,105,491,800	2,956,380
Natural person	3,395,930	6,926,260	7,384,770	2,565,160	3,916,800	8,327,639,270	2,956,380
Legal person	23,310	4,090,220	4,651,790	2,230	911,590	3,379,388,660	0
Common land unit	2,800	1,486,060	1,827,950	30	400	398,463,870	0

Sursa: Eurostat

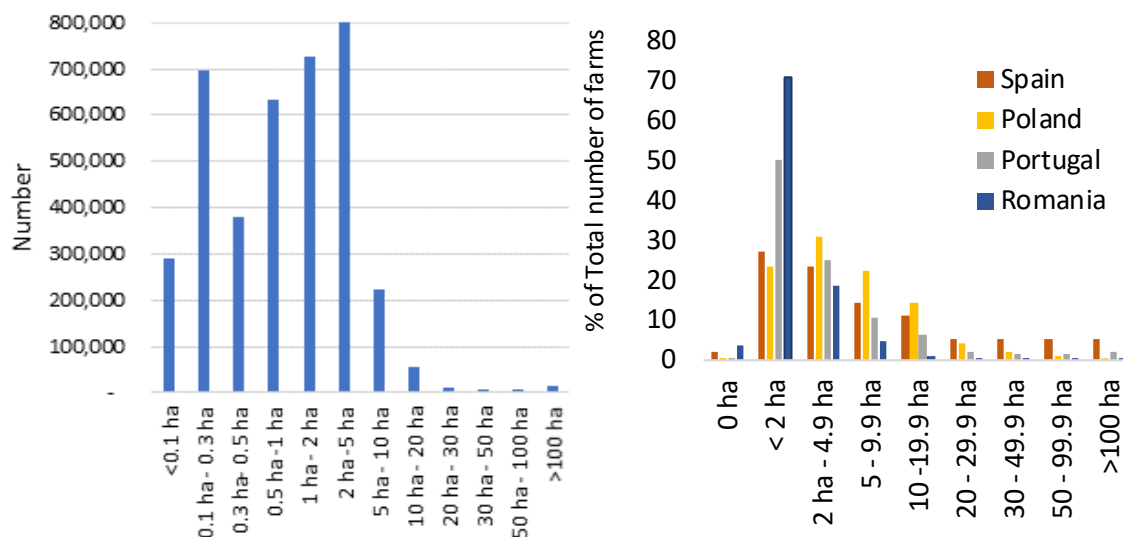
Figura 6: Distribuția fermelor în funcție de dimensiune și forma juridică în România (2010 și 2016)

Imaginea poate fi completată privind la dimensiunea economică a fermelor, adică valoarea monetară medie a producției lor agricole: în anul 2016, 84,6% din totalul de 3.422.030 ferme din România se aflau sub pragul de 4.000 EUR, în timp ce în UE-28 ponderea acestor unități de subzistență era de 54,3%. Deși scade atât în cifre absolute cât și relative (în anul 2010, 88,7% din totalul exploatațiilor se încadrau în această categorie), agricultura de subzistență a României definită în termeni de dimensiune economică a fermelor este cea mai mare din UE.

Pe acest fundal, structura fermelor din România continuă să fie puternic bipolară. Dacă în anul 2010, în conformitate cu recensământul agricol, 2.718.295 exploatații lucrau mai puțin de 2 hectare fiecare (**Figura 7**), datele statistice din anul 2018² indică faptul că numărul din această categorie a scăzut la 2.480.770 (adică, 72% din totalul exploatațiilor înregistrate). Pe mica suprafață lucrată de fiecare dintre ele, acestea produc în special pentru consumul propriu (Analiză SWOT MADR). Împreună, fermele cu mai puțin de 2 hectare lucrează 1,53 milioane ha, sau, altfel spus, 12,24% din SAU consolidată. Așa cum am arătat mai sus, ele asigură venituri unei populații vulnerabile și, în general, vârstnice, implicată cu normă întreagă sau cu jumătate de normă în activități agricole, însă pentru că nu solicită subvenții, statisticile care să permită o analiză de calitate cu privire la generarea mijloacelor de abordare a nevoilor acestora sunt rare. Alte 660.000 de exploatații cu o dimensiune între 2 și 5 hectare lucrează un total de aproximativ 2 milioane hectare din SAU și, împreună cu prima categorie, găzduiesc segmentul de populație cel mai expus la sărăcie și excludere socială, grupând însă 28% din SAU totală. La celălalt capăt, o pondere egală (29%) din SAU este concentrat într-un segment foarte competitiv și eficient, cu 2.470 exploatații cu mărime medie peste 500 ha. Fiind principalii beneficiari ai susținerii PAC, acești fermieri au obținut câștiguri semnificative la nivel de eficiență și productivitate.

Figura 7. Distribuția fermelor în funcție de dimensiune în România și comparativ cu alte state membre (2010)

² După cum arată Analiza SWOT MADR pentru Planul Strategic Național.

O altă dimensiune interesantă atunci când este analizată structura fermelor este modul de deținere a terenului. Cifrele arată că arendarea a fost decisivă în înființarea fermelor mari, mai degrabă decât achizițiile de terenuri. Terenul agricol deținut de fermieri individuali (persoane fizice) a scăzut de la 7,7 milioane ha în 2005 la 5,3 milioane ha în 2016, în timp ce suprafețele arendate pentru ferme persoane juridice a crescut de la 1,4 milioane ha în 2005 la 2,7 milioane ha în 2016, cea mai mare intensitate fiind în primii trei ani de la aderarea la UE (Luca, 2018)³. Arendarea terenului este văzută ca o măsură de reducere drastică a suprafeței agricole neutilizate din întreaga țară, în tandem cu vânzările de terenuri care s-au intensificat după anul 2011 (Maurel, 2017), ambele catalizate de suportul PAC decuplat.

Legea arendării nr. 16/1994 a fost modificată de mai multe ori și înlocuită în anul 2012 cu prevederi specifice în Noul Cod Civil. Deși contractele de arendă sunt depuse la primării, nu a fost realizată o abordare sistematică în ceea ce privește efectuarea unei analize cuprinzătoare, ca să nu mai vorbim că numeroase parcele de teren sunt arendate prin aranjamente informale. În acest context, cade în sarcina recensământului agricol/anchetelor structurale să furnizeze informații care să permită analiza magnitudinii pieței arende în România.

2.2 Nevoia de a avea o colectare exhaustivă de date la RGA 2020

Dată fiind complexitatea agriculturii românești, așa cum a fost ilustrată mai sus, RGA 2020 devine un exercițiu critic de evaluare a situației și importanței agriculturii românești folosind instrumente statistice moderne, în conformitate cu cele mai bune practici internaționale. RGA2020 va oferi astfel decidenților politici din România informații actualizate pentru elaborarea unor politici informate, bazate pe dovezi, spre a răspunde provocărilor evidențiate mai sus. În același timp, această complexitate evidențiază atenția ce trebuie să fie acordată pregătirii și implementării RGA 2020 pentru a asigura faptul că acesta răspunde în mod adecvat obiectivului de a furniza date statistice de calitate pentru fundamentarea și implementarea unor politici agricole naționale și europene, în conformitate cu Sistemul Statistic European, necesare pentru procesul de participare a României, în calitate de membru al UE, la Politica Agricolă Comună.

RGA 2020 este cea mai mare cercetare statistică desfășurată de INS pentru colectarea, procesarea și diseminarea datelor despre structura sectorului agricol românesc. Obiectivul recensământului este acela de a colecta și furniza informații calitative și cuprinzătoare într-o manieră comparabilă la nivel internațional pentru peste 300 de variabile (solicitate prin Regulamentul 2018/1091 și de interes național) referitoare la numărul de ferme, suprafața agricolă utilizată, numărul și caracteristicile persoanelor care desfășoară activități agricole, numărul și caracteristicile efectivelor de animale, dezvoltarea rurală, etc. Informațiile colectate și procesate de INS vor fi folosite de către beneficiari publici și privați, inclusiv factori de decizie, cercetători, companii, etc., pentru a evalua situația agriculturii naționale, a monitoriza tendințele și schimbările, a evalua implicațiile pentru dezvoltarea activității și a informa decidenții politici.

³ Luca, Lucian, *Piața terenurilor în România în ultimii 20 de ani*, 2018.

RGA 2020 va folosi, după necesități, date din surse administrative, acolo unde sunt disponibile, în mod special pentru activitățile pregătitoare, precum și pentru procesarea datelor și pentru validarea rezultatelor recensământului. Datele din sursele administrative vor fi folosite și în recensământul pilot, cu scopul de a testa în practică și a calibra aspectele organizaționale și tehnice ale recensământului, precum și pentru ancheta de control, care va fi organizată după finalizarea colectării datelor recensământului, cu scopul de a evalua acoperirea și calitatea datelor colectate.

În conformitate cu Regulamentul 2018/1091, statele membre pot utiliza informații din:

- Sistemul Integrat de Administrare și Control (IACS), prevăzut de Regulamentul 1493/1999 și 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului;
- Sistemul de Identificare și Înregistrare a Bovinelor, prevăzut de Regulamentul 1760/2000 al Parlamentului European și al Consiliului și Sistemul de Identificare și Înregistrare a Ovinelor și Caprinelor, prevăzut de Regulamentul 21/2004 al Parlamentului European și al Consiliului;
- Registrul Viticol, implementat în conformitate cu Articolul 145 din Regulamentul 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului;
- Registrele de Agricultură Ecologică, înființate în conformitate cu Regulamentul Consiliului nr. 834/2007 cu modificările și completările ulterioare; și
- surse administrative asociate cu măsuri specifice de dezvoltare rurală.

Alte surse de date pot fi folosite la nivel național pentru a determina populația statistică, validarea datelor, etc. Între aceste surse de la nivel național pentru pregătirea RGA2020 au fost identificate următoarele, utilizarea lor necesită însă o atenție specială în ceea ce privește definirea lor, aria de acoperire, asigurarea faptului că sunt actualizate și calitatea lor:

- Bazele de date administrative care urmează să fie folosite includ, dar nu se limitează la cele gestionate de Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCP), respectiv Registrul Agricol Național (RAN), Registrul Electronic al Nomenclurii Stradale (RENNS), Registrul Titlurilor de Proprietate (RTP) și Registrul Electronic al Limitelor Unităților Administrativ Teritoriale (RELUAT),
- Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA), respectiv Sistemul Integrat de Administrare și Control (IACS), registrele de ferme de la primării, la nivelul fiecărei UAT.

Cu toate acestea, întrucât aceste baze de date răspund unor obiective diferite, din perspectiva RGA 2020 și a obiectivului său, ele au limitări serioase. De exemplu, variabilele colectate de RAN nu răspund în totalitate Regulamentului UE 1091/2018 și unitatea de observare nu este cea stabilită de Regulament. În mod asemănător, IACS cuprinde doar o parte dintre exploatațile agricole și variabilele necesare, urmând același principiu privind suprafața agricolă utilizată, în timp ce definițiile nu sunt întotdeauna identice cu cele pentru RGA. În plus, informațiile din unele dintre aceste baze de date nu sunt actualizate. O evaluare cuprinzătoare a limitărilor surselor de date administrative, din perspectiva RGA, este prezentată în Anexa 3 (pagina 44) din cadrul Rezultatului 1 din RAS, „*Raport privind serviciile de asistență tehnică pentru analiza capacității de operare a Sistemului Statistic Național de a produce statistici oficiale și efectuarea recensământului general agricol și a recensământului populației și locuințelor*”.

Provocările asociate cu fragmentarea și dimensiunea medie redusă a fermelor se suprapun cu cele generate de respectarea definiției exploatației agricole din Regulamentul 2018/1091. În conformitate cu acest regulament, exploatație agricolă sau fermă înseamnă o singură unitate, atât din punct de vedere tehnic, cât și economic, cu o gestiune unică și care desfășoară activități economice în agricultură prin folosirea terenurilor agricole și/sau prin creșterea animalelor sau activități de menținere a terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu, fie ca activitate primară, fie ca activitate secundară. Exploatația agricolă, așa cum este ea definită în Regulament, trebuie să fie constituită înainte de sectorizare și recensământ, în baza registrului agricol (de la ANCPI și de la primăria fiecărei UAT) și a IACS din cadrul APIA.

În acest context, se pot crea patru tipuri de liste (inițiale) de exploatații agricole în baza cărora să fie realizată centralizarea exploatațiilor care urmează să fie recenzate și care formează baza pentru sectorizarea teritoriului în secțiuni și sectoare de recenzare. Mai precis, pot apărea patru situații care corespund celor patru volume ale Registrului Agricol de la nivelul primăriei fiecărei UAT (să spunem că avem două localități, A și B):

- Ferme individuale cu rezidența în localitatea A, care folosesc suprafețe agricole și/sau dețin animale în localitatea A
- Ferme individuale care folosesc suprafețe agricole și/sau dețin animale în localitatea A, însă au rezidența în localitatea B.
- Ferme cu personalitate juridică cu domiciliul fiscal/ sediul social în localitatea A, care folosesc suprafețe agricole și/sau dețin animale în localitatea A
- Ferme cu personalitate juridică cu domiciliul fiscal/ sediul social în localitatea B, care folosesc suprafețe agricole și/sau dețin animale în localitatea A.

În baza listelor inițiale se vor stabili, prin comunicare între DTS-uri, listele de exploatații pentru recensământ, localizarea lor și locul de recenzare. Aceste liste sunt folosite pentru sectorizare. Ca regulă generală, exploatația agricolă, așa cum este ea definită, va fi recenzată în cadrul UAT în care este situată, necesitând informații complete pentru toate punctele sale de lucru (chiar dacă acestea sunt localizate în diferite localități/județe).

Pentru a evita dubla înregistrare sau omisiunile, trebuie să fie luate măsuri pentru a stabili locul unde este localizată întreaga exploatație agricolă și locul unde va fi recenzată (în cazul în care aceste locuri diferă).

Iată câteva exemple de situații care pot apărea:

- O exploatație agricolă are o suprafață agricolă folosită în mai multe UAT din același județ: este recenzată acolo unde este localizată. Dacă nu pot fi obținute informații pentru întreaga exploatație din partea UAT unde aceasta este localizată, adresa fermei așa cum este ea localizată va fi completată la reședință/sediul central, însă localizarea este păstrată neschimbată.
- O exploatație agricolă are o suprafață agricolă folosită în mai multe UAT atât în județul de reședință/sediul central, cât și în alte județe. Recenzările trebuie să fie efectuate acolo unde este localizată, dacă pot fi obținute informații pentru întreaga exploatație. Dacă nu

pot fi obținute informații pentru întreaga exploatație, atunci adresa fermei va fi recenzată la reședință/localizare, însă localizarea va fi păstrată neschimbată.

- O exploatație agricolă are o suprafață agricolă folosită în mai multe UAT, altele decât cele din județul de rezidență. Dacă nu pot fi obținute informații pentru întreaga exploatație din partea UAT unde aceasta este localizată, adresa exploatației așa cum este ea localizată va fi completată la reședință/sediul central, însă localizarea va fi păstrată neschimbată.

În absența unor surse de date administrative bine-structurate, completate și actualizate, activitatea de determinare a exploatației agricole pentru RGA2020 în conformitate cu Regulamentul UE 2018/1091 în vigoare este foarte complexă, foarte dificilă și consumatoare de timp.

Caseta 1. Exemple ilustrative de constituire a exploatației

Exemplul 1: Domnul Popescu Ion are domiciliul în Județul Hunedoara și folosește 1,2 ha în Județul Hunedoara și 4,9 ha în Județul Alba. Ferma este localizată în Județul Alba, pentru că cea mai mare suprafață agricolă folosită este în județul respectiv. În baza comunicării dintre Hunedoara și Alba se va stabili dacă recenzarea va avea loc (în locație - în Județul Alba sau la reședință (în Județul Hunedoara)), în funcție de unde pot fi obținute informații complete despre întreaga exploatație agricolă (despre ambele puncte de lucru). Exploatația rămâne pe lista de recensământ a unui singur județ (fie unde este localizată fie la reședință) și prin comunicarea dintre județe se asigură înregistrarea sa o singură dată. Chiar dacă recenzarea este efectuat acasă (în Județul Hunedoara), localizarea este păstrată în Județul Alba.

Exemplul 2: SC AGRAR SRL are sediul în Județul Alba, este localizată în Județul Alba și folosește teren în 4 locații din Alba și 3 locații din Sibiu. În această situație, va apărea pe lista din Județul Alba în satul X, acolo unde este localizată și unde va fi și recenzată. Comunicarea dintre județe trebuie să elimine alte locații atât din Alba cât și din Sibiu.

Exemplul 3: SC PORUMB SRL are sediul în Județul Giurgiu și folosește teren agricol în alte județe decât cel de rezidență. În această situație, exploatația va apărea pe lista din județul și din localitatea unde este localizată și unde pot fi obținute informații pentru întreaga exploatație. Alte localizări trebuie să fie eliminate prin comunicarea dintre județe.

Pe de altă parte, chiar și complexitatea determinării populației exploatațiilor agricole în conformitate cu Regulamentul UE 2018/1091, limitările surselor administrative disponibile, justifică o colectare exhaustivă de informații cu privire la situația agriculturii românești și care poate fi realizată printr-un recensământ general agricol care folosește instrumente statistice moderne pentru pregătirea, colectarea și validarea datelor. Așa cum este prezentat în Capitolul 1, UE încurajează Statele Membre să urmărească, pe cât posibil, modernizarea metodelor de colectare a datelor privind exploatațiile agricole, cu promovarea utilizării soluțiilor digitale în acest scop.

În acest context, spre deosebire de runda anterioară a recensământului agricol din anul 2010, RGA 2020 propune modernizarea metodelor de colectare a datelor prin trecerea de la interviurile cu creion și hârtie (PAPI) la interviurile asistate de computer, atât pentru cele cu cât și fără personalitate juridică. Chestionare inteligente instalate pe echipamente IT portabile (tablete) vor fi folosite pentru a colecta date prin metode CAPI. În plus, colectarea electronică a datelor va permite obținerea informațiilor statistice de geo-referențiere la nivel de carioaj de 1 km², în conformitate cu cerința prevăzută de Regulamentul 2018/1091.

Colectarea electronică a informațiilor pentru RGA 2020 implică așadar implementarea unui sistem informatic integrat pentru colectarea, stocarea, procesarea și diseminarea rezultatelor. Sistemul implică achiziția unui număr adecvat de echipamente tehnice și de IT pentru a asigura producția indicatorilor statistici, dar și protecția și confidențialitatea informațiilor în toate etapele recensământului.

Sistemul informatic va fi proiectat pentru a servi atât RGA 2020 cât și RPL 2021, precum și pentru producția de statistici inter-cenzitare privind agricultura, populația și migrația. În plus, modernizarea colectării datelor, bazată pe colectare electronică și chestionare inteligente, va reduce numărul de recenzori cu 35%, de la 30.000 în cazul RGA 2010 la 20.000 în prezent și va elimina necesitatea de a introduce datele de pe hârtie în format electronic, lucru care în anul 2010 a implicat 450 de persoane care au lucrat timp de 10 luni.

Întrucât nu există o prevedere legală generală sau o cerință privind recensământul agricol prevăzută prin legislația română, este necesară o lege specifică pentru RGA 2020, care să evidențieze responsabilitățile instituțiilor care coordonează recensământul, sub conducerea INS: i) activități pregătitoare, inclusiv sectorizarea teritoriului și recensământul de probă; ii) efectuarea recensământului în sine; iii) efectuarea anchetei de control; iv) procesarea și validarea datelor colectate; și v) diseminarea rezultatelor.

Cadrul legal al RGA 2020 ar trebui să includă și un capitol cu definițiile termenilor și expresiilor utilizate la recensământ pentru a asigura o înțelegere unitară a terminologiei și a permite comparații între rezultate la nivelul întregii UE, în conformitate cu prevederile regulamentelor prezentate în Capitolul 1. Exemple de astfel de definiții unitare includ exploatarea agricolă sau ferma, activitatea economică în agricultură, suprafața agricolă utilizată, unitatea administrativ-teritorială, anonimizarea, identificatorul statistic unic, procesarea, sectorizarea, etc.

Recensământul va înregistra toate exploatarea care desfășoară activități agricole, indiferent de statutul lor juridic sau modul de deținere a terenului. Obiectivul recensământului este acela de a colecta informații despre caracteristicile exploatarea agricole, inclusiv: date de identificare, suprafața agricolă utilizată, numărul de animale pe specii, caracteristicile persoanelor care desfășoară activități agricole, caracteristicile adăposturilor pentru animale, gestionarea dejecțiilor, aspecte privind dezvoltarea rurală și agricultura ecologică.

Procesarea datelor individuale de recensământ este necesară pentru a respecta obligația legală a INS de a furniza către Comisia Europeană (Eurostat) date finale, validate și metadate, în conformitate cu cerințele prevăzute de art. 4 para. (4) și art. 12 din Regulamentul (UE)

2018/1091 al Parlamentului European și al Consiliului privind statisticile integrate referitoare la ferme și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 1166/2008 și (UE) nr. 1337/2011. În acest sens, INS este desemnată în mod legal ca organism responsabil pentru coordonarea tuturor activităților la nivel național cu scopul de a dezvolta, compila și disemina statisticile europene, reprezentând punctul de contact pentru Comisie (Eurostat) în chestiuni de statistică, în conformitate cu art. 14 para. (11) din Legea privind organizarea și funcționarea statisticii oficiale în România nr. 226/2009, cu modificările și completările ulterioare.

În conformitate cu reglementările UE pentru RGA 2020 în statele membre, prezentate în Capitolul 1, vor fi colectate aproximativ 300 de variabile, care acoperă următoarele aspecte privind fermele:

- Caracteristicile generale ale fermei și ale fermierului;
- Suprafețele;
- Efectivele de animalele;
- Forța de muncă;
- Adăposturile pentru animale și gestionarea dejecțiilor animaliere;
- Agricultură ecologică
- Măsurile de susținere a dezvoltării rurale.

În cadrul fiecăruia dintre aceste teme se va colecta un număr considerabil de variabile. De exemplu, vor exista informații despre dimensiunea fermelor, numărul de persoane care lucrează la ferme, vârsta și sexul acestora, nivelul de instruire atins de șefii de fermă, locurile disponibile în adăposturile pentru animale și informații despre gestionarea dejecțiilor. Un considerent important prezentat mai sus este structura unică a sectorului agricol din România, care are cea mai mare cotă de ferme mici (< 5 ha) din UE, cu implicații asupra colectării datelor și a nivelului de efort asociat.

Procesarea datelor RGA 2020 are scopul final de a stabili: a) numărul de exploatații agricole la nivel național; b) suprafața agricolă utilizată; c) numărul de animale, pe specii; și d) volumul de activitate în exploatațiile agricole.

INS asigură procesarea și diseminarea rezultatelor finale ale RGA 2020 și transmiterea către Eurostat a datelor, metadatelor și a raportului privind calitatea, la termenele și în formatele solicitate de acesta. În acest context, la fel ca în cazul activităților de colectare a datelor din cadrul SSE, calitatea datelor colectate este esențială și RGA 2020 trebuie să îndeplinească anumite criterii de calitate. Organizatorii RGA 2020 au astfel responsabilitatea de a lua măsurile adecvate de natură juridică, de reglementare și tehnică pentru a garanta procese și rezultate de înaltă calitate ale recensământului.

3. Modernizarea colectării datelor pentru RGA

Pentru a îndeplini cerințele menționate mai sus în ceea ce privește calitatea, bugetul și procesarea și pentru a transmite datele la timp, a fost necesară o modernizare a infrastructurii curente de colectare a datelor pentru RGA. În Secțiunile care urmează vom prezenta pe scurt opțiunile disponibile și vom compara diferitele lor implicații în contextul României.

3.1. Nevoia de date. Opțiuni pentru colectarea datelor pentru RGA

La fel ca în cazul tuturor activităților de colectare a datelor desfășurate în cadrul SSE, RGA 2020 trebuie să îndeplinească și el anumite condiții de calitate. Cu toate acestea, nu există o modalitate de colectare a datelor prevăzută clar, întrucât oricare dintre următoarele poate fi folosită pentru a îndeplini cerințele de date ale SSE.

Cerințele privind calitatea datelor referitoare la un recensământ sunt rezultatul a două procese decizionale diferite. Primul aparține deciziei privind nevoile informaționale, adică ce date să fie colectate, la ce nivel de precizie și cu ce acoperire. În cazul RGA 2020, acestea sunt determinate de cerințele definite de SSE și la nivel național.

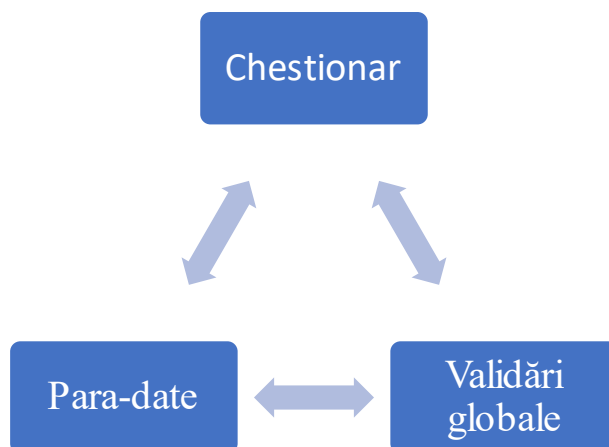
ESTE RECUNOSCUT FAPTUL CĂ NIVELUL DE CALITATE A DATELOR STATISTICE ESTE REZULTATUL UNOR PROCESE, IAR DEFICIENȚELE DE CALITATE A DATELOR SUNT DE OBICEI REZULTATUL DEFICIENȚELOR PROCESULUI, MAI DEGRABĂ DECÂT AL ACȚIUNILOR PERSOANELOR CARE LUCREAZĂ ÎN CADRUL PROCESULUI RESPECTIV. AȘADAR, CHEIA PENTRU ASIGURAREA ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII ESTE CAPACITATEA DE A MĂSURA ÎN MOD REGULAT OPORTUNITATEA ȘI ACURATEȚEA UNUI ANUMIT PROCES, ASTFEL ÎNCÂT PROCESUL SĂ POATĂ FI ÎMBUNĂTĂȚIT ATUNCI CÂND SUNT DETECTATE DEFICIENȚE (FAO, 2015).

Cel de-al doilea are legătură cu cerințele metodologice (viitoare). În cazul unei agenții de statistică precum INS, acesta are legătură în mod special cu utilizarea datelor de recensământ ca un cadru de eșantionare pentru orice anchete agricole viitoare și, în special, anchetele privind structura exploatațiilor agricole conform SSE. Orice erori și omisiuni introduse, prin urmare, în timpul construcției unui astfel de cadru de eșantionare se translatează în toate anchetele implementate în următorul deceniu.

Pentru a satisface aceste cerințe în modul cel mai adecvat, RGA 2020 va utiliza 3 niveluri de control activ al calității în timpul procesului de colectare a datelor. Acestea sunt:

1. Instrumentul de colectare a datelor (adică, validările conținutului și formatului, navigarea, design-ul);
2. Paradatale despre procesul de colectare a datelor;
3. Sistemul global de validări (adică, cum se compară datele cu alte date din această zonă/acest sector).

Figura 8: Triunghi de calitate pentru un recensământ/anchetă CAPI, CAWI sau CATI

În timp ce nivelul 1, instrumentul de colectare a datelor, lucrează direct în timpul procesului de colectare a răspunsurilor (adică, pe tabletă sau în interfața web), nivelurile 2 și 3 lucrează după transmiterea datelor pe serverul de colectare a datelor.

Acest triunghi trebuie să fie bine-echilibrat, pentru a asigura faptul că, per total, calitatea datelor respectă cerințele evidențiate mai sus. Echilibrarea triunghiului de calitate se referă în mod special la locul în care să fie localizată verificarea calității, adică la ce nivel, și ce acțiune declanșează. Întrucât acest lucru afectează și proiectarea generală a chestionarului, depinde și de modalitatea de colectare a datelor. În timp ce se poate aplica un regim mai riguros atunci când persoana care colectează datele a urmat o anumită instruire, cum este cazul unui operator de interviu CAPI, opusul este valabil pentru situațiile în care lucrurile nu stau așa, precum CAWI.

Într-un proces CAWI, de exemplu, poate fi mai adecvat să se aplice un regim mai puțin strict, întrucât respondenții ar putea altfel să fie tentați doar să treacă de validare, oferind date inventate. În acest caz, controlul calității ar trebui cel mult să declanșeze o avertizare directă către respondent, adică în cadrul chestionarului, dar fără să necesite acțiuni suplimentare. Apoi trebuie să fie declanșat un proces de monitorizare corespunzător printr-un control de validare din setul global de validări, adică un apel telefonic către respondent și o verificare a câmpurilor invalide.

În cadrul unui proces CATI sau CAPI, lucrurile sunt în mod clar diferite, întrucât instruirea a fost asigurată interviuatorilor și aceștia știu astfel cum să verifice, iar informațiile/avertizarea/mesajul de eroare declanșat de validare va fi interpretat fără ambiguități. Cu toate acestea, triunghiul trebuie să fie și aici bine-echilibrat pentru a îndeplini simultan țintele de calitate și productivitate. O discuție suplimentară cu privire la detaliile diferitelor niveluri și interacțiunea acestora va fi asigurată atunci când discutăm despre proiectarea chestionarului și procesul de control al calității.

Până în acest moment, la RGA datele au fost colectate prin intermediul tehnicii convenționale de intervievare față în față și pe hârtie. Acest lucru nu a fost doar foarte costisitor, ci a și necesitat timpi de procesare considerabil de lungi.

3.2. Scurtă analiză a metodelor de colectare a datelor pentru RGA

Presupunând că rezultatul este același pentru diferite metode de colectare și este obținut prin respectarea standardelor de calitate pentru statistică, o comparație de bază între acestea, concentrată pe resurse și calitatea datelor și pe timpul de procesare, ar putea ajuta procesul decizional în alegerea metodei adecvate sau a unei combinații a metodelor aplicate pentru RGA 2020 care urmează și pentru viitoare anchete structurale.

O metodă PAPI implică:

- o forță de muncă foarte mare (recenzori, temporari) trebuie să fie recrutată și instruită;
- un număr imens de formulare trebuie să fie tipărite, distribuite și colectate;
- timpul petrecut pentru introducerea (deseori manuală) datelor, procesarea, editarea și înregistrarea lor;
- rezultatele recensământului sunt nesatisfăcătoare pentru mulți utilizatori, din cauza frecvenței și a oportunității;
- populația este din ce în ce mai reticentă să participe la recensământ, iar recenzarea se confruntă cu dificultăți atunci când este vorba despre mobilitate mare și rezidențe multiple.

Colectările prin mai multe procedee, CAPI/CAWI, implică:

- combină răspunsurile pe Internet, colectarea pe teren cu tablete în marile orașe și regiuni izolate;
- datele pot fi obținute din surse administrative și colectare ad-hoc din teren;
- sursele de date și tehnologiile existente care pot fi parțial disponibile;
- un sistem de urmărire a răspunsurilor trebuie să fie creat pentru a înregistra în timp real răspunsurile primite prin diferitele modalități și a partaja aceste informații cu recenzorii din teren;
- costuri majorate ale recensămintelor;
- recensământul este mai eficient în ceea ce privește rata de răspuns, acoperirea, calitatea datelor;
- provocări suplimentare celor de mai sus se datorează cerințelor de date impuse de SSE și contextul național.
- CAWI de una singură poate suferi din cauza ratelor scăzute de răspuns, însă, depinde de gradul de cooperare al respondentului și de complexitatea chestionarului de colectare a datelor.
- Alături de alte surse de „big data”, implică abordarea unor provocări de nivel metodologic, juridic, de calitate și IT.

O comparație sintetică este prezentată în tabelul de mai jos:

Tabelul 3. Comparația între metodele de colectare

	PE HÂRTIE	CAPI	CAWI
Cerințe logistice	Ridicat	Ridicat	Scăzut
Cerințe de RU	Ridicat	Ridicat	Scăzut
Calitatea datelor	Scăzut	Ridicat	Mediu ⁴
Timpul de procesare	Lung	Scurt	Scurt

Sursa: Autori

Provocările determinate de situația pandemică din prezent cer soluții pentru o colectare eficientă și eficace a datelor de recensământ, iar metoda PAPI prezintă riscuri ridicate pentru toate părțile implicate.

„Anularea interviurilor față în față în timpul pandemiei COVID-19 SCHIMBĂ MODUL DE COLECTARE A DATELOR. Ca răspuns la limitările impuse de COVID-19 în desfășurarea interviurilor față în față, țările adoptă în principal două strategii sau o combinație a celor două: - să amâne/să prelungească munca de teren; - să treacă de la procedee de intervieware PAPI și CAPICAPI la CATICATI sau CAWICAWI. Recomandarea generală este ca statele, atunci când este posibil, să treacă la o modalitate non-contact de colectare a datelor (CATICATI sau CAWICAWI) și, dacă este necesar, să prelungească perioada de colectare a datelor.” (Notă de orientare EU-SILC privind colectarea datelor în anul 2020 în contextul crizei Covid-19, Eurostat).

3.3. Recomandări privind abordarea CAPI/CAWI/CATI ca metodă de colectare a datelor pentru RGA

Data fiind situația pandemică din prezent din România, în mod special din cauza riscului de impunere a unor restricții suplimentare legate cu COVID-19 în ceea ce privește mobilitatea în cazul unui al doilea val, cea mai bună combinație pentru îndeplinirea obiectivelor RGA2020 ar putea fi o combinație dintre metodele CAPI/CAWI/CATI, cu sau fără sub-eșantionare.

Există în principal patru tipuri de procedee de colectare a datelor digitale aplicabile situației din România:

- Interviu personal asistat de computer (CAPI);
- Interviu telefonic asistat de computer (CATI);
- Interviu web asistat de computer (CAWI);
- Opțional: Surse administrative de date

⁴ Depinde foarte mult de proiectarea instrumentului și de cooperarea publicului/mandatul oficial.

Primele trei abordări implică în mod activ colectarea primară a datelor, care se realizează întotdeauna cu un respondent și cu sau fără un operator de interviu. Ultimul mod încearcă să folosească sursele administrative de date (adică registrele) pentru toate sau doar pentru unele unități de recensare și să acopere în totalitate sau în parte unele dintre cerințele informaționale. Întrucât nu este implicată nicio colectare activă de date, lucrurile se vor desfășura fără contact între persoane. În cazul României, acest lucru s-ar aplica tuturor unităților înregistrate în timpul perioadei de referință în baza de date a APIA. Cu toate acestea, în acest fel nu s-ar acoperi un segment mare din sectorul agricol specific al României, așa cum se prezintă în capitolele anterioare și nu s-ar îndeplini standardele prevăzute de Regulamentul 2018/1091.

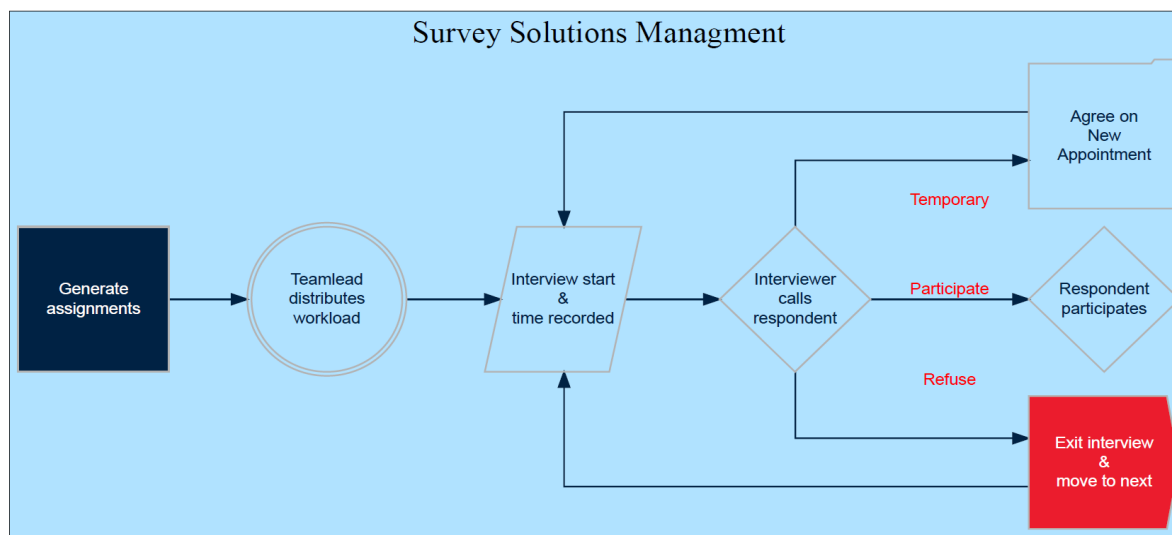
Data fiind complexitatea și magnitudinea informațiilor solicitate prin RGA2020, precum și structura populației de exploatații agricole supuse recensământului, cea mai bună acoperire și calitate pot fi obținute cel mai probabil doar prin utilizarea CAPI, care implică un operator de interviu bine instruit, care poate verifica în mod corespunzător și poate vizita zone izolate, la care cel mai probabil nu se poate ajunge prin celelalte două abordări active. Așa cum am arătat în secțiunile anterioare, aceasta este abordarea cea mai scumpă, însă este și cea cu cel mai mic grad de distanțare între operator de interviu și respondent.

În acest scop - și dintr-o perspectivă pur tehnică - am luat în calcul și CAWI ca pe o opțiune de rezervă de ultimă instanță, dacă nu este posibilă nicio altă variantă din cauza situației pandemice. Întrucât pentru RPL2021 va fi folosit un sistem similar, cerințele informatice ar trebui să fie suficiente pentru a acoperi acest proces suplimentar. Echipa Băncii recomandă INS și să exploreze opțiunea unui recensământ modular, cu toți respondenții recenzați în totalitate prin CAWI, în baza unei versiuni restrânse a chestionarului. Însă aici trebuie evaluat faptul că Regulamentul 2018/1091 cere 300 de variabile ca fiind obligatorii, astfel că acea versiune redusă a chestionarului nu ar respecta cerința. Mai mult, utilizarea mai multor tipuri de chestionare implică metodologii specifice pentru combinarea și tratarea datelor colectate, pentru a asigura compatibilitatea lor. Un element esențial atunci când este folosit CAWI este rata de răspuns, care s-a dovedit în mod obișnuit că se deteriorează atunci când se trece de la CAPI la CAWI. Ar trebui să fie dezvoltat un mod CAWI bine testat, precum și alte câteva elemente în fluxul de lucru.

Datele care nu sunt colectate direct pot fi interpolate cu diferite abordări (adică, imputare multiplă, Hot Deck sau pe bază de model), precum și pe baza datelor auxiliare, cum ar fi baza de date ortofoto folosită pentru RPL2021. Cu toate acestea, înainte de a folosi aceste informații și/sau alte informații auxiliare, ar trebui să le fie evaluată capacitatea de utilizare.

Pe de altă parte, metoda de colectare CATI are avantajul faptului că recenzorul oferă suport pentru colectarea datelor și nu se află în teren. Un minus este că respondentului poate să-i fie dificil să urmărească chestionarul, dată fiind complexitatea acestuia, astfel că acuratețea informațiilor poate fi afectată negativ. Procesul asistat telefonic este prezentat în **Figura 9**.

Figura 9: Exemplu: Flux de lucru pentru un recensământ telefonic (CATI) în cadrul aplicației Survey Solutions

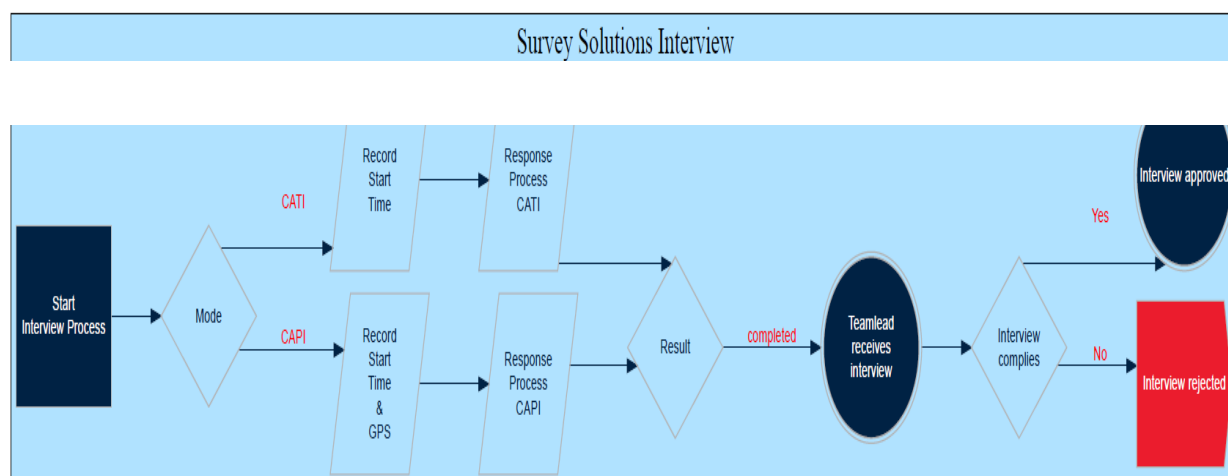
Sursa: Survey Solutions

Sarcinile vor fi alocate liderilor de echipă responsabili, așa cum se întâmplă în cazul procesului de interviuare. Cu toate acestea, în loc să lucreze pe un dispozitiv tip tabletă, operatorii de interviu lucrează în acest caz la calculatoare tip desktop. O opțiune pentru atribuire directă la un operator de interviu nu este prevăzută în această etapă, însă prin folosirea anumitor instrumente ale aplicației Survey Solutions, acest proces este puternic facilitat.

Fluxul de lucru propus gestionează cu atenție momentele de contact, rezultatele contactului, precum și orarul noilor programări cu diferite opțiuni pentru interviuri telefonice bazate pe tabel și interviuri telefonice bazate pe interfață. În cazul interviurilor bazate pe web, poate fi oferită asistență programată în timp real, iar în cazul interviurilor bazate pe tabletă, datele sunt disponibile doar după sincronizarea datelor cu serverul (adică, după finalizare), ca analiză expost și recomandări.

Procesul de interviuare are o structură similară, pe de altă parte, cu excepția înregistrării locației GPS. De asemenea, nu este neglijabil faptul că este un chestionar complex și necesită un volum mare de date, astfel că un interviu telefonic ar putea afecta colectarea și acuratețea informațiilor cu efect direct asupra ratei de răspuns și a producției statistice. Un proces de interviuare hibrid ar putea fi o alternativă pentru colectarea datelor în cadrul RGA 2020 (vezi **Figure 10**). Un hibrid combinat cu un recensământ modular (FAO, 2018) combină o recenzare completă pentru unele dintre cerințe și un sub-eșantion bine-proiectat pentru toate cerințele.

Figura 10: Exemplu de proces hibrid de interviu

Este important de reținut în acest sens că, de fapt, procesul de colectare a datelor diferă semnificativ în funcție de metodele de recensare, ceea ce determină date cu diferite niveluri de detaliu și precizie, precum și diferite efecte ale metodei de colectare (de recensare).

În plus, la combinațiile menționate mai sus dintre metodele de recensare fără contact și parțial fără contact desfășurate simultan pe întreaga populație sau o parte a acesteia, un astfel de proces ar putea fi implementat și secvențial, CAWI fiind abordarea inițială (de bază), iar în cazul lipsei răspunsurilor sau a răspunsurilor parțiale, este urmată de CATI și, opțional, dacă restricțiile o permit, pentru o colectare de date cu contact intens, este urmată în final de CAPI cu condiția unei vizită bine-organizată a operatorului de interviu⁵ (**Figura 11**).

⁵ O astfel de vizită ar putea avea loc chiar la o dată ulterioară perioadei inițiale a recensământului. Dacă așa ar sta lucrurile, ar trebui să fie făcute ajustări bine documentate pentru diferite perioade de referință, putând fi necesară aprobarea Eurostat sau a altor părți interesate.

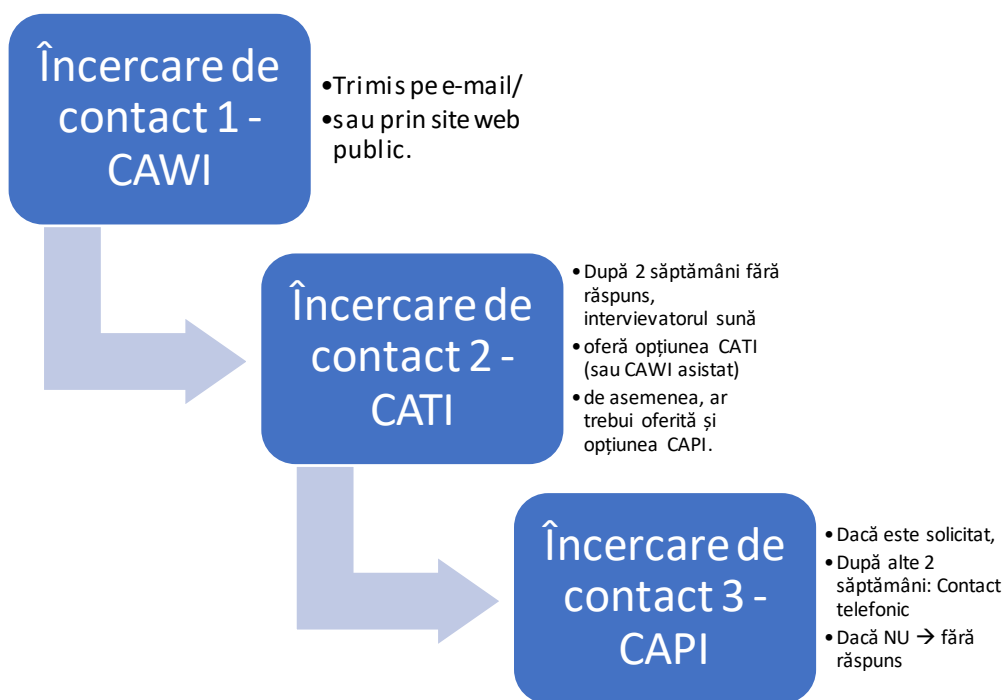

Figure 11. Exemplu de secvența CAWI/CATI/CAPI

Sursa: Survey Solutions

Și, deși această combinație ar majora datele direct observabile, tot nu ar atinge același grad de granularitate și precizie, nici de acoperire, ce poate fi obținut printr-o recenzare exclusivă prin metoda CAPI (100%).

Pentru unitățile mari⁶, în plus, datele ar fi colectate printr-un sistem de transmitere electronică ("submission system"), întrucât introducerea tuturor informațiilor în mod individual pe o tabletă pentru aceste tipuri de exploatații ar dura considerabil mai mult. Sistemul de transmitere electronică permite transferul fișierelor care conțin informațiile pentru cerința respectivă în formate predefinite.

3.4 Sistemul de Transmitere Electronică, ca opțiune pentru RGA

Unitățile mari sunt definite ca exploatații agricole cu cel puțin 50 de angajați (excluzând proprietarul-administrator). Toate aceste unități se regăsesc în baza de date IACS a APIA. Baza de date colectează un număr mare de variabile, inclusiv numărul de personal regulat/sezonier, așadar identificarea ar trebui să fie ușoară. Cu toate acestea, pentru a verifica informațiile, ar putea fi necesară utilizarea unui registru de întreprinderi sau a oricărui alt registru disponibil.

Pentru aceste unități mari, colectarea datelor pe dispozitive tip tabletă ar fi prea inefficientă, întrucât procesul poate dura prea mult, iar calitatea, precum și rata de răspuns, pot fi afectate negativ. Întrucât exploatațiile agricole de această dimensiune operează în mod obișnuit și

⁶ Exploatațiile agricole mari sunt exploatațiile cu personal permanent de mai mult de 50 de angajați.

departamente contabile, transmiterea informațiilor necesare poate fi realizată în alte moduri. De exemplu, departamentul de contabilitate ar fi într-o postură potrivită pentru a completa și re-transmite chestionarul prin intermediul unui sistem de încărcare sigură cu disponibilitate și securitate ridicate (adică, SSL/TSL, sau chiar și VPN).

Accesul ar trebui să fie asigurat în baza unui cod, într-una dintre următoarele maniere:

- i. E-mail - întrucât este de așteptat ca majoritatea acestor unități mari să aibă o structură de comunicații adecvată.
- ii. Vizită personală - operatorul de interviu prezintă cartela cu codul. Se poate realiza aici o combinație cu Survey Solutions și ar putea fi în mod special relevant atunci când dimensiunea fermei nu este cunoscută în prealabil.
- iii. Scrisoare convențională care conține codul.

Aceste abordări nu se exclud reciproc și, în mod ideal, ar trebui să fie combinate, întrucât în timpul activității pe teren recenzorii pot întâlni amplasamente care depășesc pragul.

Cerințele informaționale pentru aceste unități - care sunt aceleași ca pentru orice altă unitate - sunt gestionate prin oferirea unei liste predefinite de variabile la acestea, pentru care pot compila valorile solicitate ele însele.

4. Procesul opțiunii CAPI pentru RGA

4.1. Procesul

Odată ce este stabilită metoda de colectare a datelor, nucleul activităților din procesul implementării RGA va fi ghidat de particularitățile CAPI, respectiv definirea și pregătirea aplicațiilor, stabilirea infrastructurii de comunicații și a celei hardware pentru a susține noua metodă, conversia chestionarelor în versiuni electronice și testarea lor. Alături de metoda CAPI de colectare a datelor, activitățile specifice ale recensământului vor urma calea cunoscută: pregătirea și implementarea acțiunilor administrative, juridice și organizaționale, stabilirea sectoarelor pentru recensământ, asigurarea disponibilității personalului pentru recensământ, a recenzorilor, organizarea producției statistice și diseminarea rezultatelor.

4.1.1. Structura activităților

Este recomandat ca structura activităților ce urmează să fie realizată în susținerea versiunii CAPI de implementare a RGA 2020 să fie grupată în patru categorii principale:

1. Proiectarea infrastructurii și planificarea activităților RGA. Această etapă include următoarele activități cheie:
 - definirea metodologiei și metodelor de colectare a datelor și proiectarea infrastructurii IT necesare;
 - dezvoltarea planului de implementare a RGA;
 - crearea cadrului legal național;
 - stabilirea structurilor și a funcțiilor pentru coordonarea RGA la nivel central și local,
 - pregătirea programului general de organizare și implementare a RGA;
 - asigurarea elementelor de logistică și operațiuni necesare pentru recensământ (camere, bunuri și servicii, depozite, instruiri, proceduri de lucru, etc.)
 - dotarea cu personal a structurilor și funcțiilor pentru implementarea RGA cu personalul potrivit;
 - promovarea RGA 2020;
 - proiectarea cadrului de asigurare a calității datelor;
 - proiectarea și testarea colectării datelor și pregătirea instrumentelor statistice;
 - dezvoltarea și testarea procesării IT integrate;
 - asigurarea infrastructurii IT necesare și a call center-ului;
 - instruirea personalului pentru utilizarea aplicațiilor și a infrastructurii IT;
2. Implementarea activităților recensământului în teren, constând din:
 - recensământ pilot (de probă);
 - recrutarea și instruirea recenzorilor;
 - pregătirea și colectarea datelor de la exploatațiile agricole – recensământ efectiv;
 - efectuarea anchetei de control post-recensământ;
3. Procesarea informațiilor și analiza datelor la nivel județean și național.

4. Diseminarea rezultatelor recensământului la nivel național și către Eurostat.

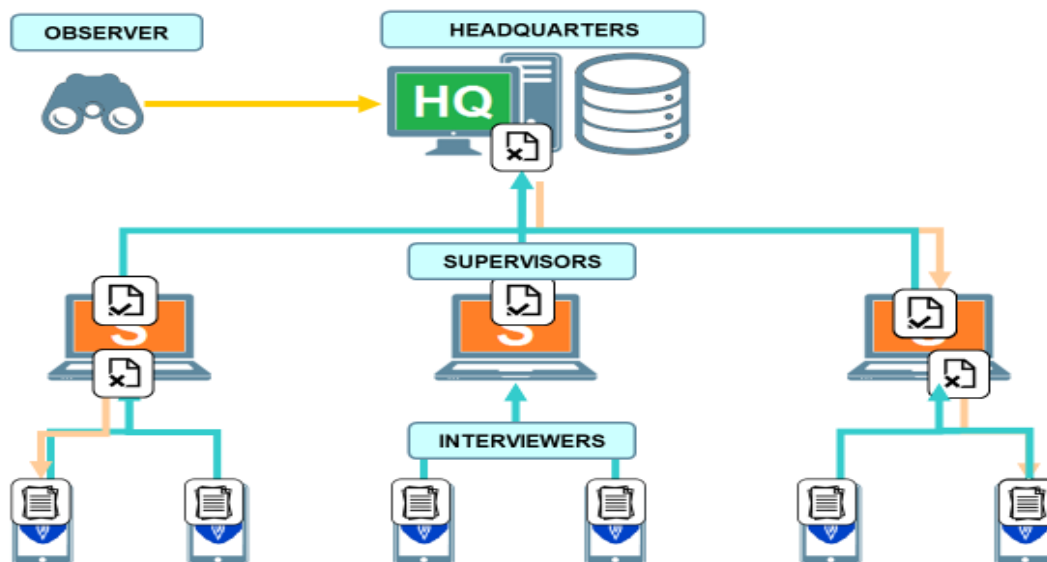
Conținutul anumitor activități sau unui grup de activități recomandate mai sus ar putea fi analizat de către INS așa cum este prezentat mai jos în acest capitol. Pentru alte activități, care sunt similare cu RGA 2010, trebuie folosită expertiza INS și MADR, inclusiv pentru stabilirea cadrului legal, crearea structurilor centrale și locale, pentru dotarea cu personal a acestor structuri și funcții, pentru analiza datelor sau diseminarea rezultatelor recensământului. Întrucât procesul de pregătire și implementare a RGA depinde de metoda CAPI, se va pune accentul în continuare pe această metodă.

4.1.2. Abordarea CAPI

Noile tehnologii au condus la schimbări revoluționare în colectarea, analiza și transmiterea datelor. Cei doi piloni ai sistemului, chestionarul pe hârtie și intervierea față în față, au făcut loc chestionarelor digitale și auto-recenzării. În prezent, există multe combinații posibile. Combinația propusă pentru RGA 2020 în România include un chestionar digital și interviere față în față, însă ar putea fi luată în calcul și o combinație cu auto-recenzare, din cauza limitărilor determinate de condițiile de pandemie.

Structura CAPI de lucru pe teren ar trebui să urmeze structura convențională a aplicației Survey Solutions, așa cum este prezentată în **Figura 12** de mai jos.

Figura 12: Structura CAPI de lucru pe teren

Sistem de monitorizare a recenzorilor

Obiectivul de bază pentru monitorizarea activității recenzorilor este tripartit: a) înțelegerea stadiului de progres al recenzării pe teren și asigurarea faptului că operațiunile se desfășoară pe teren în conformitate cu programul; b) identificarea nivelurilor de non-răspuns sau sub-acoperire; și c) identificarea punctelor problematice, care pot necesita intervenția personalului de nivel senior. Aceste obiective sunt facilitate de utilizarea tehnologiei moderne. Este dezirabil să fie dezvoltate module pentru monitorizarea performanței pentru toate cele trei niveluri de personal implicat în proces: recenzori, supraveghetorii lor și managerii.

Modulul unui manager ar putea include următoarele elemente:

- atribuirea zonelor de recenzare către supraveghetorii de teren și asigurarea faptului că toate sectoarele de recenzare sunt acoperite de personal de teren;
- monitorizarea progresului zilnic al recenzării în baza indicatorilor de performanță operațională și generarea rapoartelor de către sistem;
- monitorizarea schimbărilor în numărul de recenzori și supraveghetori și al dispozitivelor electronice, pentru a asigura faptul că nu există probleme care ar putea afecta performanța;
- bună comunicare cu sediul central și personalul de teren pe probleme urgente.

Modulul unui supraveghetor ar putea include următoarele elemente:

- atribuirea sectoarelor către recenzori și asigurarea acoperirii complete, fără suprapuneri sau omisiuni;
- monitorizarea progresului zilnic al recenzării în ceea ce privește numărul de exploatații agricole vizitate și sarcinile fiecărui recenzor și situația acestora;
- aprobarea sau respingerea chestionarelor completate depuse de recenzori;
- monitorizarea non-răspunsurilor și a refuzurilor.

Modulul unui recenzor ar putea include următoarele elemente:

- transmiterea datelor;
- informații despre recenzările aprobate și respinse (și motivul respingerii);
- rezultatele recenzării pentru fiecare sector.

4.2. Beneficii specifice ale aplicației SuSo pentru utilizarea în colectarea datelor pentru RGA 2020

Aplicația SuSo este foarte potrivită pentru a răspunde nevoilor RGA 2020. Aspectele generale referitoare la SuSo care se intenționează să fie folosită pentru RGA 2020 sunt:

- Survey Solutions este un software gratuit dezvoltat în cadrul Data Group al Băncii Mondiale, primind contribuții din partea experților și utilizatorilor interni și externi;
- Permite captarea oricărui tip de date cu ușurință;
- Facilitează proiectarea de instrumente cu o gamă largă de întrebări standard, utilizarea listelor imbricate și transferul răspunsurilor (answer piping), întrebări în cascadă și

conectate, scanarea codurilor de bară, imagini și audio și înregistrarea informațiilor de la senzori externi;

- Este sigură și scalabilă;
- Componentele serverelor Survey Solutions pot fi instalate pe server în locația beneficiarului sau în cloud;
- Oferă controlul calității datelor;
- Validează răspunsurile și direcționează fluxul interviului prin intermediul limbajului de programare utilizat pe scara largă în aplicații de acest fel „Net”; folosește macros, calculează variabile și tabele de verificare pentru a construi algoritmi sofisticati de validare a datelor. Monitorizează progresul colectării în timp real prin analiza unei game largi de para-date.
- Oferă flexibilitate și personalizare;
- Dezvoltă sisteme de control automatizat al calității, conectează Survey Solutions cu baze de date externe, proiectează tablouri de bord (dashboard) personalizate și raportează folosind funcționalitățile REST API;
- Poate configura CAPI/CAWI/CATI și procedee combinate;
- colectează date off-line pe tablete (CAPI), on-line folosind interfața web (CAWI), captează interviuri telefonice (CATI) și efectuează sondaje cu modalități combinate eficiente din perspectiva costurilor;
- Permite pre-încărcarea geo-referinței și utilizarea sa în scopuri de navigare în CAPI.
- Colectează informații GIS detaliate privind locațiile, distanțele și suprafețele, aplică geo-referențierea și ghidează operatorii de interviu până în punctul interviului off-line, folosind imagini din satelit cu înaltă rezoluție și receptori GPS încorporați.

4.3. Resurse pentru utilizarea colectării electronice a datelor

Fiind un eveniment statistic la scară largă, recensământul agricol necesită resurse consistente. Așa cum am explicat în capitolele anterioare, complexitatea procesului RGA2020 - peste 3,4 milioane de exploatații agricole - coroborată cu numărul de variabile ce corespund Regulamentului UE 1091/2018 și variabilele naționale - și migrarea de la PAPI la metodele asistate de computer, CAPI sau CAPI/CAWI, implică disponibilitatea resurselor referitoare la capacitatea administrativă, capacitățile tehnice de colectare și transmitere a datelor, personal la toate nivelurile - de la recenzori la statisticieni, personal operațional și executiv și, nu în ultimul rând, pentru comunicarea cu și informarea tuturor părților interesate - fermieri din toate categoriile, de la mici la mari, administrația publică locală și centrală, alte organizații publice și private, publicul larg.

Principalele categorii de resurse sugerate aici sunt infrastructura de IT necesară; structura de management și guvernare a recensământului; resursele umane; și, campania promoțională.

4.3.1. Infrastructura de IT și de date

Sistemul de suport al infrastructurii de IT și de date pentru recensământ trebuie să îndeplinească o serie de cerințe: în primul rând, trebuie să susțină toate aspectele procesului de recensare, de la început până la sfârșit, de la colectarea datelor până la diseminarea datelor; în al doilea rând, dat fiind calendarul strâns pe care îl urmează recensământul și limitele de timp pentru diferite părți

ale procesului de recenzie, trebuie să asigure încredere și stabilitate; în al treilea rând, trebuie să asigure securitatea și confidențialitatea datelor care sunt colectate; și, în al patrulea rând, sistemul trebuie să fie eficient din perspectiva costurilor, păstrând în atenție faptul că infrastructura de IT necesară pentru un proiect mare precum un recensământ ar putea să nu fie necesară în mod curent.

Pentru primul obiectiv al sistemului care susține procesul complet de recensământ, natura sistemului ar depinde de scara recensământului (câți subiecți sunt acoperiți), de metodologia pentru colectarea datelor și de disponibilitatea abilităților tehnice în folosirea noilor tehnologii (este personalul capabil să navigheze cu succes prin produsele digitale?).

Celelalte trei obiective rămase descrise mai sus sugerează că ar putea să nu fie fezabil pentru INS să dețină întregul sistem.

Hardware, software și transmiterea datelor

Următoarele elemente hardware ar putea fi necesare pentru colectarea datelor/operațiuni/management. Acestea ar trebui să fie capabile să gestioneze necesitățile unui recensământ.

- Servere
- Tablete
- Laptopuri
- Telefoane smart
- Suport tip add-on (GPS, Wi-Fi, cameră foto, etc.)

Următoarele aplicații software sunt necesare pentru colectarea datelor/operațiuni/management.

- Sisteme de operare
- Sisteme de management al bazelor de date.
- Aplicații pentru colectarea datelor
- GIS, inclusiv GIS mobil
- Aplicații de navigare
- Managementul forței de muncă
- Managementul operațiunilor
- Raportarea cu privire la timp și cheltuieli
- Urmărirea/monitorizarea locației pentru eficiență operațională.

Următoarele capacități de transmitere a datelor (TD) ar putea fi necesare atât pentru asigurarea calității datelor, cât și a securității datelor.

- Transmitere on-line a datelor, precum internet de încredere
- Capabilitate off-line.

Informații suplimentare privind infrastructura IT hardware vor fi oferite în cadrul Recomandărilor de dezvoltare a documentației tehnice în vederea organizării achiziției unui sistem IT integrat, care să includă hardware (inclusiv tablete) și software (licențe), inclusiv

stocarea datelor, protecția și securitatea datelor pentru desfășurarea activităților dezvoltate în cadrul RAS (GIS, RPL2021, RGA2020, perioadele inter-cenzitare, SICCA)⁷ ca parte din proiectul CONRENA.

Colectarea datelor cu echipamente mobile (CDM)

CDM implică gestiunea a zeci de mii de dispozitive tip tabletă în ceea ce privește inițializarea și suportul, precum și asigurarea timpului de operare de 24/7, ținând cont de faptul că au fost folosiți 30.000 de recenzori pentru RGA2010. Colectarea electronică determină și o reducere a numărului de recenzori, însă, în conformitate cu estimările preliminare ale INS, aproximativ 20.000 de recenzori vor fi necesari pentru colectare și aproximativ 5.000 de recenzori șefi, cu rol administrativ și de suport metodologic, etc. Procesul de pregătire a tabletelor și administrare va fi puternic facilitat dacă sunt folosite dispozitive cu specificațiile recomandate. În cazurile în care specificațiile recomandate nu sunt respectate, ar trebui luată în calcul achiziția unui software suplimentar de Management al Dispozitivelor Mobile, întrucât altfel procesul manual de inițializare va necesita resurse umane suplimentare.

Specificația minimă pentru tablete ar putea fi următoarea: Versiunea SO Android; este necesară versiunea Android 5.0 sau superioară; RAM: Minim 1,5GB; Stocare: 8GB de memorie flash; și modul de conectivitate 3G/4G este necesar pentru sincronizarea continuă din teren.

Disponibilitatea CDM este o provocare pentru implementarea RGA. Numărul estimat de dispozitive mobile (tablete) este de 25.000 de bucăți (20000+5000, vezi mai sus), iar utilizarea pe cât de mult posibil a dispozitivelor disponibile pentru alte scopuri naționale, la alte autorități, reduce efortul bugetar pentru implementarea recensământului.

Procesarea și Stocarea Datelor (PSD)

PSD primește, procesează, comunică și stochează date și are trei componente: servere, echipamente de comunicații și echipamente de stocare. Este esențial și să existe un back-up al sistemului, întrucât pierderea funcției PSD poate altera procesul de recenzare. Acest back-up ar fi o facilitare de recuperare și restaurare a infrastructurii și operațiunilor dacă PSD primar devine indisponibil. Un sistem de back-up ar trebui să îndeplinească două funcții principale: continuitatea muncii pe teren și replicarea datelor. Ar trebui să fie dezvoltat și folosit un sistem de control operațional (SCO) pentru a monitoriza progresul și calitatea datelor la sediul central. Acesta ajută în a avea o viziune clară asupra progresului activității și a calității datelor.

Centrul de apel tehnic (Call center tehnic)

Prin call-center se asigură răspuns întrebărilor recenzorilor și oferă suport de natură tehnică. El poate răspunde la o serie de standarde și întrebări adresate frecvent și să transfere întrebările dificile către personal mai specializat.

⁷ Rezultatul 4b din cadrul Acordului RAS.

Dacă este luată în calcul o soluție CAWI, atunci acest call-center trebuie să poată răspunde și întrebărilor de bază sau legate de cuprinsul chestionarului, care vin direct din partea respondentului. Întrucât acest lucru ar putea necesita un tip ușor diferit de set de abilități, acest call-center ar putea fuziona și cu o Linie de asistență telefonică informativă.

Colectarea datelor pentru exploatarea agricolă și localizarea parcelei

Disponibilitatea unei baze de date digitale actualizată a parcelelor agricole este esențială pentru reușita RGA 2020. Acest obiectiv este susținut de disponibilitatea GPS și GIS. Procesul poate fi demarat cu o bază de date existentă ce cuprinde coordonate ale parcelelor (furnizată de APIA), care să fie actualizată prin colectarea unor date suplimentare în teren, cu receptorul GPS, sau prin digitalizarea imaginilor din satelit sau a fotografiilor aeriene.

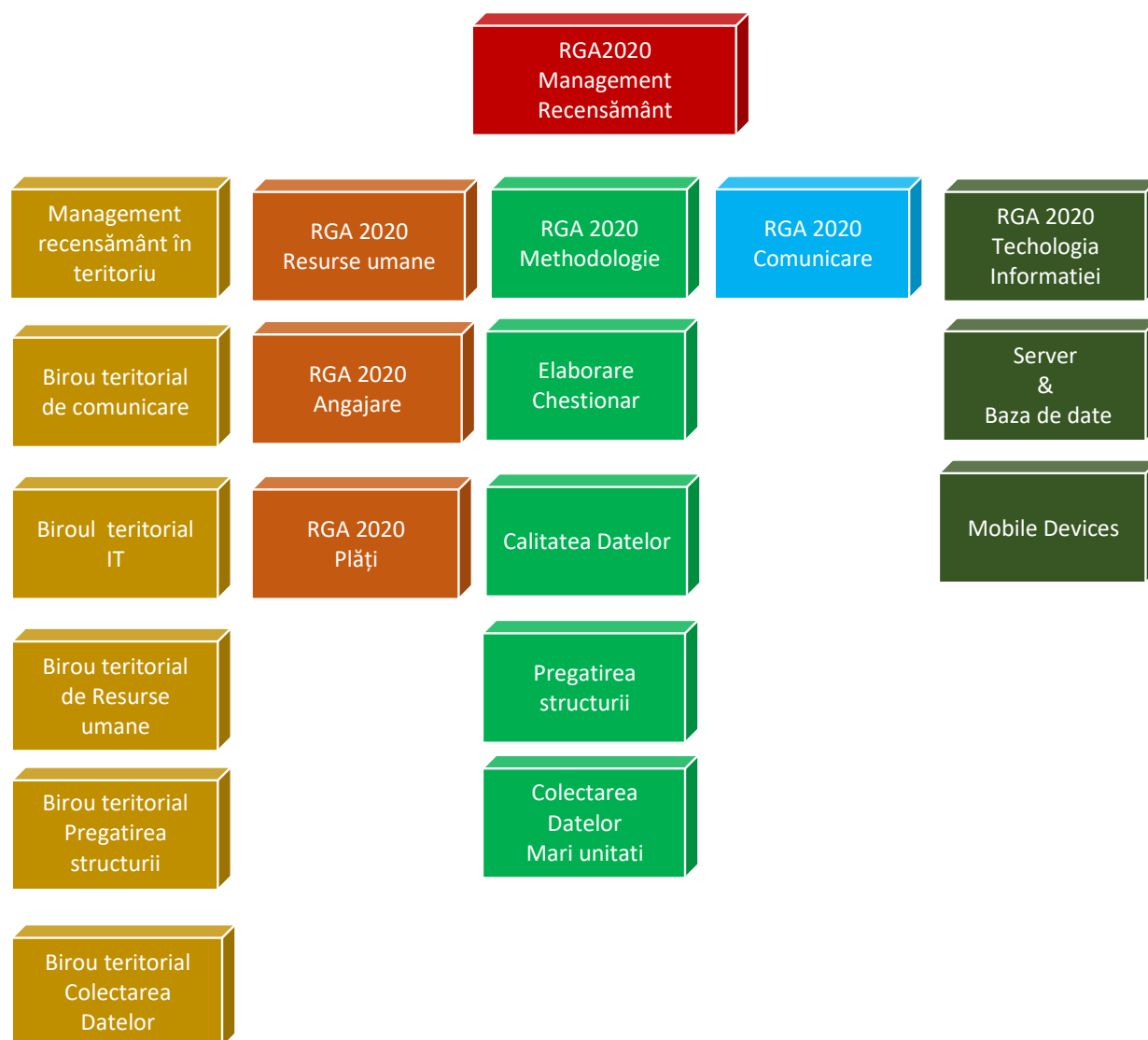
RGA 2020 se bazează pe implementarea unei baze de date geografice cuprinzătoare pentru recensăminte. O astfel de bază de date geografice se află și pe lista de proiecte intenționate a INS. Baza de date constă dintr-o hartă a zonelor de recensare pentru recensământ și o serie de detalii ale hărții de bază în straturi (caracteristici ale solului, curbe de nivel, elevație, alte coordonate), care oferă referințe geografice pentru prezentarea contextului și a modului de orientare în hărțile finale ale recenzorului. GIS este o combinație de hardware și software folosită pentru a stoca, manipula, analiza și afișa date geografice. Toate sistemele informatice geografice (GIS) mari și operaționale sunt construite pe baze de date geografice. Bazele de date geografice reprezintă sursa/fundamentul tuturor interogărilor, analizelor și a informațiilor necesare procesului de luarea deciziilor.

4.3.2. Structura de management și guvernanță

Efectuarea unui recensământ implică o structură coerentă de management și guvernanță, care trebuie să coordoneze toate acțiunile relaționate cu managementul central și teritorial, managementul resurselor umane, producția statistică, comunicarea și managementul hardware-ului și software-ului IT. Este recomandat să fie exploatată experiența pozitivă oferită de recensământul anterior pentru a înființa și activa comitete și secretariate centrale și teritoriale pentru RGA2020 (CCRGA; STC; CJR; CMBR; STJ; CCOMR); să fie elaborate normele de operare ale acestor structuri și programul general de organizare și desfășurare a RGA.

O structură propusă pe funcții este prezentată în **Figura 13** și ar putea oferi imaginea de ansamblu asupra sarcinilor îndeplinite la nivel central și local.

Figura 13. Funcțiile structurii de management și guvernanță

Structura centrală de management

Nu are loc niciun fel de colectare directă de date la nivelul managementului central. Nivelul central este responsabil în primul rând pentru coordonarea RGA2020, furnizarea instrumentelor relevante către birourile teritoriale pentru ca acestea să-și îndeplinească sarcinile, precum și pentru dezvoltarea și implementarea cadrului de asigurare a calității și pentru comunicare. Personalul implicat în activitățile structurii centrale de management va fi din cadrul MADR și

INS și trebuie angajat personal suplimentar pentru o perioadă limitată de timp, respectiv 20 pentru INS și 20 pentru MADR⁸.

Structura teritorială de management

Funcțiile de la nivel teritorial sunt similare celor de la nivel central, cu excepția colectării datelor și a metodologiei. Sarcina de colectare a datelor este unică pentru nivelul teritorial, în timp ce pentru metodologie sarcina lor principală este de a implementa diferite strategii și planuri operaționale dezvoltate de unitatea corespunzătoare la nivel național. Personalul implicat în activitățile structurii teritoriale de management va fi din cadrul MADR și INS și trebuie angajat personal suplimentar pentru o perioadă limitată de timp, respectiv 200 pentru INS și 168 pentru MADR⁹.

4.3.3. Resurse Umane

Reușita operațiunilor de recensare depinde, mai mult decât de orice altceva, de asigurarea faptului că oamenii potriviți îndeplinesc sarcinile potrivite. Întrucât recensământul este un exercițiu extins și complex, care durează o perioadă relativ scurtă de timp, iar natura activității este vastă, provocările în asigurarea faptului că participă oamenii potriviți la acest exercițiu sunt substanțiale. Trei subiecte sunt acoperite mai jos în acest context: numărul și abilitățile personalului necesar; nevoia de a-i instrui bine; și, dată fiind probabilitatea de a se produce evenimente neprevăzute în timp, necesitatea de a avea un plan de intervenție pentru a le gestiona.

Este clar, de asemenea, că cele trei subiecte sunt interdependente: i) nevoile de instruire ar depinde de numărul și abilitățile oamenilor; ii) cât personal ar trebui să fie angajat depinde de cât de flexibile sunt abilitățile oamenilor în a trece de la o sarcină la alta în timp, pe măsură ce natura operațiunilor recensământului se schimbă, de exemplu, de la colectarea datelor la manipularea datelor; iii) cât de multe persoane ar trebui să fie angajate ar depinde și de rata de răspuns a celor care utilizează internetul și de necesitatea realizării unei proceduri de monitorizare. Combinațiile de personal ar trebui să se schimbe în funcție de performanța sistemului în timp precum și de productivitatea recenzorilor de diferite tipuri în diferitele etape de realizare a recensământului.

Este important de menționat faptul că sarcina de a angaja un număr foarte mare de personal pe termen scurt și personal local în cadrul Direcțiilor Teritoriale de Statistică și al direcțiilor Județene ale MADR necesită timp. Este imperativ ca angajarea personalului să aibe loc cât mai curând posibil. Procesul ar putea fi ajutat de recrutarea sau transferul de personal de la administrațiile locale pe termen scurt.

Numărul și abilitățile recenzorilor și altui personal

Numărul de persoane necesar depinde de o serie de factori: dimensiunea populației statistice care urmează să fie recențată; tehnologiile folosite în recensare; ratele de răspuns prin diferitele mijloace; productivitatea personalului angajat; calitatea instruirii oferite; abilitatea personalului de a trece de la un tip de sarcină la altul; dimensiunea așteptată și natura activității în diferite

⁸ Estimările INS și MADR prezentate în timpul atelierelor de lucru pentru pregătirea cadrului legal al RGA2020, 31 octombrie 2019

⁹ Idem 9.

etape ale procesului de producție; ratele de abandon; grupul de persoane calificate care pot deveni înlocuitori; perioada de timp disponibilă pentru diferite sarcini în diferite etape ale procesului de recensare; și combinația de sarcini necesare în diferite etape ale recensământului.

Numărul de angajați pe termen scurt sau pe o perioadă limitată de timp necesar pentru recensământ este estimat a fi de aproximativ 420¹⁰ pentru o perioadă de doi ani, 2020-2021, la nivelul principalelor părți interesate de RGA2020:

- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale - 20 și Direcțiile Județene ale MADR - 168;
- Institutul Național de Statistică - 20 și Direcțiile Teritoriale ale INS - 210;

Numărul total de persoane pentru implementarea metodei CAPI pentru RGA2020 va implica un număr mare de recenzori și estimarea este calculată în baza numărului de exploatații agricole (peste 3,4 milioane) și a numărului așteptat de sectoare alocate în funcție de județ și a numărului de exploatații agricole ce pot fi recenzate (180-200) de către un recenzor în timpul activității zilnice de 8 ore pe durata recensământului. Numărul estimat de recenzori este de 20.000 și 5.000 recenzori șefi și/sau coordonatori¹¹. Este recomandat ca setul de abilități necesar să includă recrutori pentru recensământ, manageri, supervizori, recenzori, operatori de calculatoare/specialiști IT, geografi, cartografi, scriitori de cod, operatori de introducere date, programatori de calculatoare și pe cei cu abilități de comunicare.

Roluri și responsabilități recomandate pentru personalul de recensământ

Tipul de personal necesar și rolurile și responsabilitățile acestuia¹² sunt prezentate mai jos, ca propunere pentru elaborarea fișei postului lor:

Recenzorii	Înainte de recensământ, recenzorii folosesc hărți și liste de adrese pentru a stabili dacă adresele sunt corecte. Apoi, vizitează fermele care nu au efectuat o auto-recenzare, pentru a colecta date folosind dispozitive electronice (precum tabletele, puse la dispoziție de INS).
Recenzorii șefi	Recenzorii șefi supraveghează recenzorii, le monitorizează progresul și performanța și se asigură de faptul că aceștia își mențin calitatea muncii și că activitatea este finalizată la timp. Un lider de echipă poate supraveghea 5-10 recenzori
Supraveghetori/coordonatori	Supraveghetorii pot îndeplini o varietate de sarcini, precum supravegherea activității recenzorilor șefi, operațiuni administrative, operațiuni de automatizare, operațiuni ale birourilor de teren, operațiuni ale biroului de recrutare și operațiuni de teren. Ei pot, de asemenea, să supravegheze

¹⁰ Estimările INS și MADR prezentate în timpul atelierelor de lucru pentru pregătirea cadrului legal al RGA2020, 31 octombrie 2019.

¹¹ Idem 10.

¹² Sursa pentru o mare parte dintre aceste informații o reprezintă a nușturile Biroului de Recensământ al Statelor Unite pentru diferite job-uri legate de recensământ. Aceste informații sunt ajustate pentru a se potrivi nevoilor INS.

	nivelurile de personal și fluxul de lucru și să efectueze evaluări ale performanței angajaților.
Managerii	Responsabili pentru operațiunile de recensământ ale unităților administrativ teritoriale. Supraveghează activitățile de colectare a datelor din teren și supraveghează direct 10-15 supraveghetori de teren ai recensământului și aproximativ trei până la cinci funcționari. Asigură instruire de grup și individuală, monitorizează sarcinile zilnice și oferă sfaturi și orientare personalului subordonat. Asigură faptul că nivelurile specifice de calitate și progresul operațiunilor de teren sunt atinse prin analiza diferitelor rapoarte generate de computer și prin observare. Verifică și analizează rapoartele de cost, calitate și progres pentru a asigura faptul că operațiunile sunt coordonate în cadrul alocărilor de timp prestabilite și la standarde de calitate și de eficiență din perspectiva costurilor.

Criterii pentru selecția recenzorilor

Un recensământ implică mii de recenzori angajați temporar. Este o activitate care necesită abilități relativ reduse. Sarcinile recenzorului sunt de a contacta respondenții la recensământ, după ce se familiarizează cu sectorul de recensământ folosind hărți și adrese; de a se întâlni cu respondenții și a-i încuraja să ofere informațiile pentru recensământ; de a folosi un dispozitiv electronic portabil, precum o tabletă, pentru a colecta aceste informații, a transmite datele electronic către un supraveghetor, pentru a fi verificate; de a primi electronic instrucțiuni înapoi de la superiori; și de a completa rapoarte privind finalizarea sarcinilor.

Natura sarcinilor determină criteriile care ar trebui să fie folosite pentru angajarea lor. Dată fiind natura temporară a locului de muncă, studenții, vârstnicii, șomerii și cei care caută muncă pe termen scurt, cei care sunt interesați de muncă obișnuită continuă sunt candidații principali. Mai mult, personalul din administrațiile locale ar putea fi alocat temporar către activitatea de recenzare, urmând să se întoarcă apoi la locurile lor de muncă.

Există câteva cerințe esențiale pentru a putea îndeplini activitatea. Acestea includ faptul că persoanele ar trebui să aibă vârsta de minim 18 ani, cel puțin studii liceale, preferabil la nivelul local unde ar urma să lucreze, să aibă abilități de utilizare a calculatorului și abilitatea de a asculta și a convinge. În unele localități, ar putea fi de ajutor ca recenzorii să aibă permis de conducere și un vehicul.

Instruire

Un plan de instruire pentru 25.000 de recenzori trebuie să fie elaborat pentru colectarea datelor de recensământ. O propunere de abordare și de subiecte de instruire este prezentată în anexă.

Referitor la instruire, INS și MADR ar trebui să ia în calcul două niveluri:

- a) la un nivel mai înalt, instruirea ar trebui să înceapă cu noțiunea de „*instruire a instructorilor*” („train of trainers”), în cadrul căreia cei care furnizează instruirea pentru majoritatea personalului ar fi mai întâi instruiți ei înșiși despre RGA și despre ceea ce ar trebui să cuprindă instruirea pentru participanți. Ar urma un program de instruire scurt, de bază și uniform, care să acopere toate aspectele recensământului, care ar trebui să fie furnizat întregului personal. Prin aceasta ar fi asigurate două prime avantaje: în primul rând, întregul personal ar înțelege importanța și contextul rolului pe care îl joacă în cadrul misiunii; și, în al doilea rând, întrucât ar stăpâni elementele de bază, ar putea fi detașați rapid în teren pentru supraveghere și coordonare în timpul operațiunilor efective de recensare, ori de câte ori și oriunde acest lucru ar fi necesar.
- b) la un nivel mai scăzut, ar trebui să fie oferită instruire specifică întregului personal de recensare, adaptată nevoilor acestora. Cerințele de instruire pentru fiecare etapă de activitate vor fi diferite. Ca parte din instruire, ar trebui să se țină cont de faptul că ar exista personal foarte dispersat și dificil de supravegheat (anume, recenzorii și supraveghetorii lor imediați), care ar trebui să fie instruiți foarte bine, astfel încât să nu aibă atât de multă nevoie de supraveghere.

4.3.4. Promovarea și comunicarea

Recensământul este un eveniment ce are loc o dată în zece ani și nu este de așteptat ca majoritatea cetățenilor să fie conștienți că va avea loc un recensământ fără o componentă puternică de publicitate și comunicare. Chiar dacă cetățenii își dau seama, mulți pot să nu înțeleagă logica sau beneficiile furnizării unor informații private și pot fi îngrijorați în legătură cu partajarea acestor informații cu alții și cu riscul ca informațiile lor private să devină publice. Sunt părți ale populației la care se ajunge greu și care pot să nu afle despre recensământ sau pot să nu-i aprecieze beneficiile. Neparticiparea anumitor părți ale populației (de exemplu, cei cu venituri mici, șomerii, cei cu educație limitată) ar denatura ratele de răspuns și ar putea avea un impact negativ grav asupra calității datelor.

Campania de promovare

O campanie de promovare a recensământului este un element esențial din planul pentru RGA2020, nu un considerent opțional. Ea poate juca un rol decisiv în consolidarea calității datelor prin participarea crescută a respondenților. Întrucât populația-țintă a RGA2020 constă din toate exploatațiile agricole din țară, campania de promovare/informare ar trebui să folosească mijloacele și canalele potrivite de informare: i) *publicitate*: TV, radio, ziare și canale digitale; ii) *sensibilizare*: implicarea părților interesate de la nivelul comunității pentru a promova beneficiile recensământului (de exemplu, grupurile de producători agricoli). iii) *activități de relații publice*: contactarea administrației centrale și locale, a întreprinderilor/grupurilor de întreprinderi mari din sectorul privat și a educatorilor, pentru a le cere ajutorul pentru diseminarea mesajelor recensământului către public iv) *Social media și relațiile cu media*: utilizarea Facebook, Twitter, YouTube.

Call center

Un call center pentru informarea publicului larg, care să fie un serviciu gratuit, la nivel național, cu program prelungit, ar trebui să fie disponibil tuturor respondenților. Numărul de apel fără taxă

trebuie să fie disponibil pe larg și promovat prin toate materialele de comunicare ale recensământului. Această componentă de centru de apel este una separată de centrul de apel tehnic (dedicat recenzorilor), însă ca echipamente fizice ar putea fi una singură, care să includă cele două funcții.

4.3.5. Resurse bugetare

RGA2020 va implica tipuri specifice de resurse (umane, tehnice, comunicaționale, logistice) din partea diferitelor părți interesate și diferitelor instituții care implementează recensământul (INS, STS, MADR, MAI) pentru a pregăti și implementa toate activitățile de producție statistică și a disemina datele statistice la finalul procesului, în 2022. Dată fiind dimensiunea complexă a RGA, trebuie să fi fost alocate resurse bugetare consistente cel puțin cu un an înainte de etapa de pregătire a procesului de recensământ (2018) și să fie gestionate pentru perioada de patru ani, 2019-2022.

Principala sursă de finanțare pentru RGA2020 rămâne bugetul de stat și, în completare, fonduri UE pentru anumite activități. De exemplu, pentru colectarea datelor, este furnizată o finanțare nerambursabilă de 4.000.000 EUR de către EUROSTAT¹³.

Bugetul estimat pentru toate activitățile prezentate în secțiunea *4.1.1 Structura activităților*: a) Proiectarea infrastructurii și planificarea activităților RGA; b) Implementarea activităților recensământului în teren; c) Procesul de informare, analiză a datelor; și d) Diseminarea rezultatelor recensământului, va include toate cheltuielile cu personalul (salarii și alte cheltuieli de personal), cheltuielile de capital (infrastructura IT), bunurile și serviciile (tablete și cartele SIM, transport, mobilier etc). O estimare preliminară a bugetului, fundamentată în proiectul de lege al RGA, este de aproximativ 344 milioane Lei, suma urmând să fie distribuită între instituțiile implicate (INS, MADR, MAI, STS)¹⁴.

¹³ Contractul de finanțare nerambursabilă nr. 2019.0212 a fost semnat între Institutul Național de Statistică și Eurostat pentru „Programul privind statisticile integrate referitoare la ferme, în baza Regulamentului (UE) 2018/1091 al Parlamentului European și al Consiliului” cu o perioadă de desfășurare între 01.01.2020 - 31.03.2022. Bugetul total al finanțării nerambursabile este de 15.958.298 EUR, dintre care co-finanțarea din partea Institutului Național de Statistică este de 11.958.298 EUR, iar finanțarea din partea UE este de 4.000.000 EUR.

¹⁴ Estimarea pentru INS, MADR, MAI, STS ca parte din fundamentarea cadrului legal.

Anexa 1 - Plan de instruire propus

Necesitățile privind planul de instruire pentru recensământ trebuie să fie dezvoltate în baza următoarelor considerente¹⁵:

- A. Cine trebuie să fie instruit?
- B. Instruit în ce domeniu?
- C. Unde?
- D. Cum?
- E. Pentru cât timp?

A. Cine trebuie să fie instruit?

Un recensământ are nevoie de personal cu abilități potrivite. Următorii ar trebui să fie instruiți în propriile lor domenii de activitate specializată.

- Instructorii de nivel superior ai instructorilor de teren
- Instructorii de teren ai supraveghetorilor
- Supraveghetorii
- Recenzorii

B. Instruit în ce domeniu?

Instruirea ar trebui să fie specializată pentru grupurile menționate mai sus.

B.1. Instructori de nivel superior

Instructorii de nivel superior ar fi specialiști în instruire, însă, dat fiind faptul că recensământul este un eveniment ce are loc o dată la zece ani, aceștia ar trebui să fie instruiți de către organizatorii recensământului din cadrul INS în următoarele domenii.

- O prezentare generală a recensământului din anul 2020
- Legislația privind recensământul
- Sistemele de suport ale recensământului, recenzarea, controlul calității, confidențialitatea datelor și datele
- Procesarea
- Materialele de instruire pentru instructorii de teren

B.2. Instructori de teren

Instructorii de teren i-ar instrui pe supraveghetori. Aceștia ar distribui activitatea în rândul recenzorilor. Instruirea personalului de supraveghere pentru instruirea recenzorilor ar asigura, de

¹⁵ Aceste informații se bazează pe ONU (2017) și ONU (URL): <http://www.fao.org/economic/the-statistics-division-ess/world-census-of-agriculture/conducting-of-agricultural-censuses-and-surveys/chapter-12-training-programme/en/>

asemenea, faptul că ei înșiși pot fi instruiți pentru a deveni recenzori buni; și pot fi instruiți în privința procedurilor pentru selecția recenzorilor, publicitate și pregătirea rapoartelor de activitate de teren, în plus față de a avea abilitatea de a-i instrui pe recenzori. Următoarele teme ar trebui să fie acoperite de instruire:

1. Activitatea proprie a supraveghetorilor
 - a. Prezentare generală a responsabilităților lor
 - b. Cum să verifice hărțile zonelor locale și ale districtelor de recenzare
 - c. Cum să gestioneze probleme speciale întâlnite de recenzori
 - d. Cum să înlocuiască recenzorii
 - e. Cum să măsoare performanța recenzorilor
 - f. Scrierea de rapoarte
 - g. Cum să efectueze o verificare finală a activității recenzorilor
2. Lucrul cu recenzorii
 - a. Cum să susțină sesiuni de instruire pentru recenzori
 - b. Cum să monitorizeze recenzorii la muncă
 - c. Cum să verifice și să editeze chestionarele și alte evidențe pregătite de recenzori
 - d. Cum să gestioneze cazurile în care respondenții refuză să furnizeze informațiile necesare
3. Activitatea de teren
 - a. Instruire practică în colectarea datelor și completarea chestionarelor
 - b. Organizarea editării pe teren a chestionarelor completate.
4. Controlul calității
 - a. Proceduri
 - b. Raportare
5. Aspecte tehnice
 - a. Citirea hărților
6. Instrucțiuni administrative
 - a. Orele de muncă
 - b. Absențele
 - c. Autoritatea și responsabilitatea administrativă
 - d. Prezența necesară

B.3 Recenzorii

Următoarele subiecte pot fi incluse în programul de instruire:

1. Informații de fundal
 - a. Ce este un recensământ și care este importanța lui?
2. Informații de bază pentru recenzori
 - a. Sarcinile lor, colectarea informațiilor folosind o tabletă
 - b. Ce informații trebuie să fie colectate
 - c. Relațiile lor cu respondenții
 - d. Scrierea de rapoarte
 - e. Confidențialitatea informațiilor colectate.
3. Chestionarele prestabilite și graficele de listare
 - a. Concepte și definiții care sunt folosite
 - b. Introducerea de date în chestionare
 - c. Exemple de chestionare deja completate.
4. Procedurile care trebuie să fie urmate
 - a. Programarea vizitelor
 - b. De la cine să obțină informațiile
 - c. Tehnici pentru desfășurarea unui interviu bun
 - d. Depășirea obiecțiilor titularilor de a oferi informații
 - e. Verificarea și editarea chestionarelor
 - f. Apel ulterior pentru obținerea informațiilor care lipsesc
 - g. Asigurarea acoperirii complete
5. Activități practice
 - a. Vizitarea unei zone din vecinătate
 - b. Completarea efectivă a unor chestionare de către recenzori
6. Editare
 - a. Discuții asupra chestionarelor completate
 - b. Explicarea conceptelor și definițiilor în lumina experienței în teren
 - c. Explicarea cerințelor postului de recenzor
 - d. Explicarea procedurilor ce trebuie urmate în cadrul recenzării
7. Instrucțiuni administrative pentru recenzori
 - a. Orelle de muncă; nevoia de a desfășura interviuri în afara orelor normale de lucru
 - b. Absențele.

C. Unde?

Instructorii de nivel superior ar trebui să fie instruiți de INS și de organizatorii recensământului din cadrul INS. Acest lucru va asigura faptul că au aceeași înțelegere a ceea ce trebuie făcut și cum trebuie făcut.

Instructorii de teren ar trebuie să fie instruiți tot la INS. Fiecare instructor de nivel superior ar trebui să fie capabil să instruiască aproximativ 20 de instructori de teren odată. În funcție de numărul de instructori de teren, instruirea ar putea fi desfășurată pe câteva zile.

Dat fiind numărul lor mare și necesitatea ca ei să fie familiarizați cu zonele lor de lucru, recenzorii ar trebui să fie instruiți la nivelurile locale. Toți acești oameni nu pot fi instruiți într-un singur centru, astfel că trebuie prevăzute multe niveluri de instruire.

D. Cum?

Instruirea ar trebui să se desfășoare la multiple niveluri: o instruire tip sală de clasă pentru verificarea materialelor în Power Point pregătite la nivel central, inclusiv tabele, diagrame și grafice; vizite și exerciții în teren; manuale de instruire on-line pregătite la nivel central; clipuri audio-vizuale, diapozitive sau filme scurte cu exemple de succes.

E. Cât de mult timp?

Durata instruirii va depinde de mulți factori, precum nivelul de alfabetizare al respondenților, cunoștințele și experiența anterioare ale recenzorilor și conținutul și designul chestionarelor. În general, o instruire de doar câteva zile ar putea fi suficientă.

Competența face diferența!

Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă cofinanțat de Uniunea Europeană, din Fondul Social European